

Juridiska avdelningen

15.4.1981

Opastinsilta 7
Sensatorien

00570 HELSINKI
HELSINGFORS 52

Puhelin 51:
Telefon

Till arbetspensionsanstalterna

**ÖVERENSKOMMELSEN MELLAN FINLAND OCH FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND OM
SOCIAL TRYGGHET**

Regeringen har 3.4.1981 till riksdagen avlåtit en proposition angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Förbundsrepubliken Tyskland om social trygghet.

Avsikten är att ratificiera överenskommelsen så snart som möjligt. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter utgången av den månad, under vilken ratifikationshandlingarna har utväxlats.

Vid Pensionsskyddscentralen utarbetas som bäst ett cirkulär om de frågor, som gäller den praktiska tillämpningen av överenskommelsen.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition

Regeringens proposition till Riksdagen angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Förbundsrepubliken Tyskland om social trygghet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med den i februari 1979 mellan Finland och Förbundsrepubliken Tyskland ingångna överenskommelsen om social trygghet är att, när det gäller social trygghet, ömsesidigt tillförsäkra medborgarna i de bägge fördragsslutande länderna i princip samma förmåner i den andra fördragsslutande staten som i det egna landet. I överenskommelsen regleras på bl.a. sjuk-, olycksfalls- och pensionsförsäkringens områden de principer och förfaringssätt, i enlighet med vilka medborgarna i den ena staten och deras efterlevande anhöriga jämställs med motsvarande persongrupper i den andra staten i fråga om prestationer som baserar sig på dessa försäkringar.

Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter utgången av

den månad, under vilken ratifikationsinstrumenten utväxlas. Efter ikraftträdandet tillämpas överenskommelsens bestämmelser på rättigheter, som hållit på att förvärfvas då denna överenskommelse träder i kraft, och på andra förmåner än engångsersättningar, vilka beviljats på grundvalen av fall, som inträffat före överenskommelsens ikraftträdande. Överenskommelsen medför likväl inte rätt till erhållande av förmån för tiden före överenskommelsens ikraftträdande. Avsikten är att ratificera överenskommelsen så snart som möjligt.

Till propositionen ansluter sig ett lagförslag om bringande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuvarande läge och ärendets beredning

1.1. Nuvarande läge

Mellan Finland och Tyska Riket ingicks den 18 juni 1927 en överenskommelse angående olycksfallsförsäkring (FördrS 4/28). Detta har varit den enda överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förbundsrepubliken Tyskland. Finlands relationer till Förbundsrepubliken Tyskland har likväl på persontrafikens och turismens område varit livligare än i fråga om något annat land, med undantag av de nordiska länderna. I Förbundsrepubliken Tyskland är över 10 000 finska medborgare eller personer av finländskt ursprung bosatta. Det är därför viktigt för Finland att få till stånd en överenskommelse om social trygghet med Förbundsrepubliken Tyskland.

1.2. Lagstiftningen om social trygghet i Förbundsrepubliken Tyskland

Till pensionsförsäkringssystemet i Förbundsrepubliken Tyskland hör endast en pensionsförsäkring, motsvarande arbetspensionen i Finland. Folkpension förekommer inte i Förbundsrepubliken Tyskland. Sjukförsäkringssystemet, för Finlands vidkommande kompletterat med allmän folkhälso- och sjukhusservice, är i huvuddrag detsamma i Finland och Förbundsrepubliken Tyskland. Några större skillnader förekommer inte heller i fråga om olycksfallsförsäkring och försäkring för yrkessjukdom. Förmåner motsvarande det finska moderskapsunderstödet och barnbidraget existerar även i Förbundsrepubliken Tyskland.

Till skillnad från Finland, där en del av socialskyddet ges på grundvalen av att en person är bosatt i landet, fastställs rätten till för-

månar och förmånernas storlek i regel i Förbundsrepubliken Tyskland på grundvalen av en persons eller en familjeförsörjares arbetsförhållande eller inkomster.

I Förbundsrepubliken Tyskland finns ett flertal olika pensionssystem för olika arbetstagar- och löntagargrupper, för självständiga företagare och för lantbrukare. Till pensionssystemen hör ålders-, invalid- och familjepensioner samt begravningsbidrag. Till de olika systemen hör också skilda slag av tilläggspensionssystem. Åldersgränsen för allmän ålderspension är 65 år men pension kan beviljas även en 63-åring, om den försäkrade bakom sig har minst 35 försäkringsår. En 60-åring kan på grundvalen av långvarig arbetslöshet beviljas pension. En 62-åring kan beviljas pension på grundvalen av arbetsoförmåga som uppgår till minst två tredjedelar. Förutsättning för att pension skall kunna beviljas är i allmänhet att vederbörande under 15 års tid betalt försäkringspremier. Ålderspensionens storlek är 1,5 % av pensionsgrunden multiplicerad med antalet försäkringsår. Pensionens maximibelopp kan i princip efter 50 försäkringsår bli 75 % av de inkomster som utgör grunden för pensionen. Pensionsförsäkringen finansieras genom avgifter och premier som är lika stora för arbetsgivaren och arbetstagaren.

Inom pensionsförsäkringssystemen i Förbundsrepubliken Tyskland förekommer två begrepp som gäller arbetsoförmåga, "allmän arbetsoförmåga", om en person inte kan utöva något som helst yrke, och "yrkesmässig arbetsoförmåga", om en person inte inom sitt eget yrke kan förtjäna hälften av en normal inkomst. Den allmänna förutsättningen för erhållande av invalidpension är att försäkringspremie erlagts under 60 månader. Då invalidpension beräknas, beaktas även tiden från pensionsfallet tills vederbörande uppnått 55 års ålder. Barn tillägg utbetalas även vid sidan av både ålders- och invalidpension.

Familjepension utbetalas såväl till änklings som till änka. Den allmänna förutsättningen är att försäkringspremie erlagts under 60 månader. Barnpension utgörs för barn som förlorat någondera föräldern 10 % och för barn som förlorat bägge föräldrarna 20 % av föräldrarnas beräknade invalidpension, vid "allmän arbetsoförmåga" jämte barntillägg. Alla pensionsförmåner är bundna till förändringar i den allmänna inkomstnivån.

Sjukförsäkringen handhas i Förbundsrepubliken Tyskland av i administrativt avseende

självständiga sjukförsäkringar, av vilka det sammanlagt finns över 1 600. Till sjukförsäkringens förmåner hör sjuk- och moderskapsdagpenning, läkarkostnader och sjukhusvård samt preventiv hälsovård. Också tandvården omfattas av sjukförsäkringen. Moderskapsunderstödet, till vilket hör även sjukhusvård och förlossningshjälp, utbetalas i samband med sjukförsäkringen. Försäkringen grundar sig antingen på det egna eller på familjeförsörjarens arbetsförhållande. Också sjukförsäkringen finansieras genom avgifter och premier som erlaggs till lika stor del av arbetsgivaren och arbetstagaren.

Olycksfallsförsäkringen och försäkringen för yrkessjukdomar handhas i Förbundsrepubliken Tyskland av ett stort antal olika kassor och föreningar. Till förmånerna hör sjukvårdskostnader, dagpenning, pensioner samt rehabilitering och begravningsbidrag. Försäkringen grundar sig på arbetsförhållandet.

I Förbundsrepubliken Tyskland utbetalas barnbidrag tills barnet fyller 18 år. Barnbidraget för det första och det andra barnet är bundet vid inkomsten. Till familjer med flera än två barn utbetalas barnbidrag oberoende av inkomst. Barnbidragets storlek per barn är större ju flera barnen är.

1.3. Ärendets beredning

Överenskommelsen har beretts i ministeriet för utrikesärendena och i social- och hälsovårdsministeriet. Utlåtanden om överenskommelsen har begärts av bl.a. justitieministeriet, socialstyrelsen, medicinalstyrelsen, statskontoret och folkpensionsanstalten samt av vissa andra inrättningar och organisationer på försäkringsområdet och av arbetsmarknadsorganisationerna. Förhandlingarna om överenskommelsen inleddes i juni 1975 och slutfördes i mars 1979. Överenskommelsen undertecknades samtidigt som överenskommelsen om arbetslöshetsförmåner den 23 april 1979.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Målsättningen vid förhandlingarna om överenskommelsen har varit, att de ekonomiska förmåner och tilläggskostnader som överenskommelsen medför på lång sikt utjämnas mellan de fördragsslutande parterna. Det är svårt att framlägga exakta uppgifter om de egentliga

kostnaderna och "nyttan", men det är uppenbart, att de förmåner Finland uppnår för i Förbundsrepubliken Tyskland bosatta och tillfälligt sysselsatta finska medborgare är rätt stora, även i penninghänseende. De kostnader Finland åsamkas varierar på olika områden i enlighet med hur många medborgare i Förbundsrepubliken Tyskland som vid olika tidpunkter är bosatta i Finland och hur många

som tillfälligt vistas här, eftersom personer som tillfälligt vistas i landet kommer i åtnjutande endast av sjukvårdsförmåner. Enligt uppgifter från Förbundsrepubliken Tysklands ambassad är ca 1 700 av Förbundsrepublikens medborgare bosatta i Finland, medan ca 200 000 västtyska turister årligen besöker vårt land.

DETALJERAD MOTIVERING

1. Överenskommelsens innehåll

Överenskommelsen består av fyra avdelningar, av vilka den första omfattar allmänna bestämmelser (artiklarna 1—11). Den andra avdelningen omfattar särskilda bestämmelser, dvs. bestämmelserna om det egentliga sakinnehållet (artiklarna 12—28). Den tredje avdelningen omfattar överenskommelsens övriga bestämmelser, dvs. bestämmelser om handräckning och rättshjälp (artiklarna 29—34) och bestämmelser om tillämpningen och tolkningen av överenskommelsen (artiklarna 35—39). Den fjärde avdelningen omfattar övergångs- och slutbestämmelser (artiklarna 40—44). Till överenskommelsen ansluter sig också slutprotokollet, som i regel omfattar endast bestämmelser, vilka ensidigt gäller den ena av de fördragsslutande parterna.

Artikel 1. I artikeln definieras de begrepp som används i överenskommelsen.

Artikel 2. I artikeln fastställs för bägge de fördragsslutande staterna den lagstiftning som skall tillämpas. Överenskommelsen bygger på principen om ömsesidighet. Av den anledningen motsvarar varje område inom den sociala tryggheten i den fördragsslutande staten det område, vilket inom den sociala tryggheten i den andra fördragsslutande staten inbegriper samma förmåner. Överenskommelsen tillämpas på sjukförsäkringen, moderskapsunderstödet, folkhälso- och sjukhusservicen, olycksfallsförsäkringen och pensionsförsäkringen i full utsträckning. Överenskommelsen tillämpas också på barnbidragen, fastän de inte nämns i denna artikel. Beträffande barnbidraget intogs nämligen, på grund av den interna lagstiftningen om social trygghet i Förbundsrepubliken Tyskland, en ömsesidig bestämmelse endast i slutprotokollet. I artikelns andra stycke utesluts från överenskommelsens

tillämpningsområde andra överenskommelser, som de fördragsslutande staterna ingått, samt överstatlig rätt.

Artikel 3. I artikeln bestäms att överenskommelsen tillämpas förutom på de fördragsslutande staternas medborgare även på personer som omfattas eller har omfattats av den fördragsslutande statens lagstiftning och därjämte på personer som härleder sin rätt antingen från medborgare eller från andra sådana personer som ovan avses. I artikelns andra stycke bestäms om opartisk behandling av den andra fördragsslutande statens medborgare, flyktingar, statslösa personer och personer som härleder sin rätt från de ovan avsedda kategorierna samt den fördragsslutande statens medborgare.

Artikel 4. I artikeln bestäms allmänt att förmåner utges till den andra fördragsslutande statens medborgare i tredje land under samma förhållanden som till egna medborgare. I överenskommelsens särskilda bestämmelser begränsas likväl i vissa fall utförelsen eller beviljandet av förmåner till den andra fördragsslutande staten. Till exempel begränsas i artikel 28 beviljandet av finsk folkpension åt person som är bosatt i Förbundsrepubliken Tyskland så, att beviljandet gäller endast pensionens grunddel.

Artikel 5. En persons anknytning till en försäkring fastställs enligt denna artikel i allmänhet i Förbundsrepubliken Tyskland på grundvalen av att han arbetar där. I Finland fastställs denna s.k. försäkringstillhörighet i fråga om arbetspensionsförsäkringen och olycksfallsförsäkringen på grundvalen av att personen i fråga arbetar här. Beträffande folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen, moderskapsunderstöd och barnbidrag fastställs försäkringstillhörigheten på grundvalen av att en person är bosatt i Finland. Artikelns bestämmelser grundar sig i enlighet med de nya internatio-

nella principerna för social trygghet på den s.k. territorialprincipen och inte på den s.k. personprincipen, enligt vilken nationaliteten har den avgörande betydelsen. I enlighet med territorialprincipen iakttas i överenskommelsen sociallagstiftningen i den fördragsslutande stat där en person arbetar eller, då försäkringstillhörigheten grundar sig på boende, i den stat där han är bosatt. Också de undantag som fastställs i de följande artiklarna har gjorts just från territorialprincipen i enlighet med den s.k. reflektionsteorin, dvs. i vissa fall betraktas en person som försäkrad i det egna landet om arbetet eller boendet i det andra landet till sin natur är uppenbart tillfälligt.

Artikel 6. Undantag från huvudprincipen i artikel 5 görs i denna artikel beträffande person som av arbetsgivaren utsänts för att utföra arbete i den andra fördragsslutande staten, under förutsättning att arbetet i den andra fördragsslutande staten inte varar längre än ett år.

Artikel 7. Ett annat undantag från huvudprincipen i artikel 5 gäller sjömän som försäkras i det land, vars flagga fartyget för. I andra stycket bestäms likväl att en person, som tillfälligt utsänts för att arbeta ombord på fartyg som för det andra fördragsslutande landets flagga, skall försäkras i det sändande landet.

Artikel 8. Artikel 8 avser närmast sådana personer i läropliktsförhållande samt vissa självständiga företagare, som befinner sig i särställning med avseende på Förbundsrepubliken Tysklands socialskyddslagstiftning och som det vore önskvärt att överenskommelsen entydigt skulle gälla.

Artikel 9. Det tredje undantaget från huvudprincipen i artikel 5 gäller personalen vid vardera fördragsslutande statens diplomatiska representation i den andra fördragsslutande staten och andra personer i statens eller offentligt samfunds tjänst. Artikelns bestämmelser grundar sig på de bestämmelser i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/70) som gäller den position, vilken personalen vid diplomatisk beskickning intar i förhållande till den sociala tryggheten i det sändande landet och förlägningslandet. Artikel 9 avviker likväl från bestämmelserna i Wienkonventionen såtillvida, att sådana medborgare i den sändande staten, som erhåller sin avlöning från förlägningslandet, på grundvalen av artikelns första stycke omfattas av den sändande statens försäkring. Enligt artikelns andra stycke kan dylika personer, som omfattas av

den sändande statens försäkring och erhåller sin avlöning från förlägningslandet, inom tre månader från arbetsförhållandets början välja också förlägningslandets försäkring.

Artikel 10. I denna artikel medges möjlighet att avvika från huvudprincipen i artikel 5 även i andra fall än de som nämns i artiklarna 6, 7 och 9, efter det att myndigheterna i de fördragsslutande staterna sinsemellan överenskommit därom.

Artikel 11. I artikeln bestäms att den andra fördragsslutande statens motsvarande förmåner och förhållanden beaktas då rätten till förmåner fastställs. Avsikten med artikeln är att förhindra utgivandet av dubbla förmåner. Samtidigt önskar man likväl garantera att förmåner inte blir mindre.

Artikel 12. I artikeln bestäms att försäkringsperioder och betalningsperioder i den andra fördragsslutande staten beaktas då sjukförsäkringsförmåner beviljas och utges. Förmåner utges alltid i hemvistlandet i enlighet med lagstiftningen i detta land. Bestämmelsen i artikeln innebär att förmånerna, då en person flyttar, kan utfås i det nya vistelselandet utan väntetid.

Artikel 13. Enligt artikelns bestämmelser erhåller en person, som tillfälligt vistas i den andra fördragsslutande staten och som insjuknar, sjukvårdsförmåner från uppehållslandet i enlighet med lagstiftningen i detta land. Förmåner utgår likväl inte om det uttryckliga syftet med vistelsen är att erhålla vård i landet.

Artikel 14. I Förbundsrepubliken Tysklands sjukförsäkringslagstiftning grundar sig försäkringen av familjemedlemmar på familjeförsörjarens arbetsförhållande. Det har därför behövts en särskild artikel för att bestämma rätten till sjukvårdsförmåner för familjemedlemmar, om de inte är bosatta i samma fördragsslutande stat som familjeförsörjaren.

Artikel 15. I artikeln bestäms om pensionsstagares och pensionssökandes förhållande till sjukförsäkringen. Enligt bestämmelsen avgörs frågan om vilken sjukförsäkringslagstiftning som skall tillämpas på grundvalen av hemvistlandet. Artikel 15 gäller Förbundsrepubliken Tyskland, eftersom där finns ett särskilt sjukförsäkringssystem för pensionstagare.

Artikel 16. I artikeln fastställs för vardera fördragsslutande staten de ställen där sjukvårdsförmåner och finskt moderskapsunderstöd tillhandahålls. I artikelns tredje stycke bestäms

att de kostnader som uppstår på basen av förmånerna inte ersätts från det ena landet till det andra, utan att försäkringsorganet på vistelseorten svarar för dem.

Artikel 17. Artikelns bestämmelser innebär att sjukförsäkringens förmåner beträffande dagpenning utges även i den andra fördragsslutande staten i samband med en persons tillfälliga vistelse där.

Artikel 18. Enligt artikeln utbetalas olycksfallsförsäkringens pensioner och engångsersättningar även då en person vistas i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 19. Enligt artikeln beaktas vid undersökningen av frågan om ersättning för nytt olycksfall eller ny yrkessjukdom även olycksfall som tidigare inträffat eller yrkessjukdom som tidigare uppstått i den andra fördragsslutande staten. På det ifrågavarande fallet tillämpas härvid den lagstiftning som gäller med avseende på den försäkringsanstalt som behandlar det nya olycksfallet eller den nya yrkessjukdomen.

Artikel 20. I artikeln bestäms om tillämpningen av den s.k. principen om det senaste landet. Detta innebär att ersättning i ett fall som gäller yrkessjukdom utbetalas från den fördragsslutande stat, där vederbörande senast utfört arbete av sådan beskaffenhet att det varit ägnat att framkalla yrkessjukdom.

Artikel 21. I artikeln bestäms att en förmånstagare som vistas i den andra fördragsslutande staten erhåller de sjukvårds- och rehabiliteringsförmåner, som beviljas på grundvalen av olycksfall eller yrkessjukdom, av försäkringsorganen i den stat där han vistas. I artikeln har också fastställts vilka organ i vardera fördragsslutande staten som tillhandahåller förmånen. Försäkringsorganen ersätter inte de utgifter som de åsamkat varandra, utan utgifterna anses bli utjämnade med tiden.

Artikel 22. I artikeln bestäms att även andra penningprestationer än de i artikel 18 fastställda pensionerna och engångsersättningarna utbetalas också vid vistelse i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 23. I artikeln bestäms att de i Förbundsrepubliken Tysklands pensionslagstiftning angivna pensionerna och de finska arbetspensionerna utbetalas även vid vistelse i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 24. Enligt artikeln beaktas vid fastställandet av rätten till pension även försäkringsperioder som fullgjorts i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 25. I artikeln bestäms att vid beräkning av pensionens storlek i vardera fördragsslutande staten tillämpas endast den egna lagstiftningen om tillgodoräkning av försäkringsperioder.

Artikel 26. I artikeln bestäms om Förbundsrepubliken Tysklands pensionsförsäkring. Där preciseras inledningsvis de försäkringsperioder som skall tillgodoräknas genom fastställande av att i Finland fullgjorda försäkringsperioder beaktas enligt arbetsbransch i Förbundsrepubliken Tyskland. I det andra stycket bestäms om tillämpningen av Förbundsrepubliken Tysklands pensionsförsäkring för gruvarbetare då det är fråga om arbete även i Finland.

I artikelns tredje stycke bestäms om utbetalningen av invalidpension i Förbundsrepubliken Tyskland i det fall att en person erhåller invalidpension, till vilken räknas pension på basen av återstående tid. Härvid utges i Förbundsrepubliken Tyskland endast hälften av förmånsdelen för tillskottstiden. Tillskottstiden avser detsamma som den s.k. återstående tiden, vilken skall räknas till arbetspensionstiden i Finland och omfattar tiden från pensionsfallet till pensionsålderns uppnående.

I artikelns fjärde stycke bestäms om betalningen av det barn tillägg som hör till pension i Förbundsrepubliken Tyskland. Av barn tillägget utbetalas endast hälften, om pensionen bestäms i enlighet med artikel 24 och finskt barnbidrag utbetalas för pensionstagarens barn.

I artikelns femte stycke bestäms om beaktande av i Finland fullgjorda försäkringsperioder.

Artikel 27. I artikeln bestäms att liksom endast hälften av tillskottstiden, då det gäller Förbundsrepubliken Tyskland, tillgodoräknas om en person erhåller pension också från Finland, halveras tillgodoräkningen av den återstående tiden i Finland, om till hans pension hör tillskottstid enligt Förbundsrepubliken Tysklands system.

Artikel 28. I artikeln bestäms om utbetalning och beviljande av finsk folkpension, först i fråga om pensionstagare som flyttat från Finland till Förbundsrepubliken Tyskland och därefter i fråga om person som flyttat redan före pensionsfallet och som intjänat sin rätt under den tid han varit bosatt i Finland. Enligt bestämmelserna äger en person, som minst fem år i följd varit bosatt i Finland och som, då han ansöker om pension, är bosatt i Förbundsrepubliken Tyskland eller i Finland,

rätt till den i folkpensionslagen stadgade ålderspensionens grunddel eller till den i familjepensionslagen föreskrivna änkepensionens grunddel eller till barnpension som utgår till fullt belopp. Då det gäller änkepension och barnpension förutsätts även förmånslätare ha varit bosatt i Finland i åtminstone fem år. Dessa bestämmelser gäller inte den i folkpensionslagen stadgade invaliditetspensionen.

Artiklarna 29—34. I dessa artiklar bestäms om de principer för handräckning och rätts hjälp, enligt vilka vardera fördragsslutande statens myndigheter och inrättningar är aktiva vid den praktiska tillämpningen av överenskommelsen.

De i artikel 30 i överenskommelsen avsedda i Förbundsrepubliken Tyskland meddelade verkställbara besluten och handlingarna skall i enlighet med det administrativa avtalet rörande överenskommelsen i Finland tillställas social- och hälsovårdsministeriet, som ombesörjer översändandet av besluten och handlingarna till exekutionsmyndigheterna.

Artikel 35. I artikeln bestäms om de kontaktorgan, som i främsta rummet handhar sådana frågor på den sociala trygghetens olika områden som hänför sig till tillämpningen av överenskommelsen och gäller vardera fördragsslutande staten. På grundvalen av artikeln har de fördragsslutande staterna även slutit ett särskilt avtal om tillämpningen av överenskommelsen.

Artiklarna 36—39. Dessa artiklar innehåller bestämmelser närmast om de förfaringssätt som skall iaktas vid tillämpningen av överenskommelsen.

Artiklarna 40—44. I dessa artiklar bestäms om frågor i anslutning till överenskommelsens omfattning och ikraftträdande samt förklaras den mellan de fördragsslutande staterna gällande överenskommelsen från år 1927 angående olycksfallsförsäkring upplöst. I artikel 42 beaktas Västberlins ställning i enlighet med det den 3 september 1971 ingångna fyrmaktsavtalet och på det sätt som Finland konsekvent iakttagit i sina andra överenskommelser med Förbundsrepubliken Tyskland.

Slutprotokollet. I slutprotokollet, vilket utgör en oskiljaktig del av överenskommelsen om social trygghet, har i regel bestämts endast om omständigheter som ensidigt gäller den ena fördragsslutande staten. I var och en av slutprotokollets punkter hänvisas till den del eller de artiklar i överenskommelsen, vartill bestämmelsen ansluter sig.

1. Bestämmelserna i den artikel som gäller överenskommelsens tillämpningsområde preciseras för Förbundsrepubliken Tysklands vidkommande med en bestämmelse om tilläggsförsäkring för gruvarbetare samt med två bestämmelser som närmast har att göra med Europeiska ekonomiska gemenskapen och de förpliktelser som närmast på grund av kriget uppstått för Förbundsrepubliken Tysklands vidkommande.

För Finlands vidkommande bestäms att lagstiftningen omfattar också bestämmelserna om socialskyddsavgifter.

2. I anslutning till frågan om de personer, på vilka överenskommelsen tillämpas, bestäms för Förbundsrepubliken Tysklands vidkommande om försäkringsförpliktelser i statsfördrag och om frågor gällande medverkan. Därjämte ges finska medborgare rätt att höra till Förbundsrepubliken Tysklands frivilliga pensionsförsäkring.

I den sista underpunkten bestäms om barnbidragen i vardera fördragsslutande staten. En bestämmelse i sak om barnbidrag har på grund av de administrativa arrangemangen i Förbundsrepubliken Tyskland intagits i slutprotokollet.

3. Artiklarna om utgivande av förmåner vid vistelse i utlandet preciseras för Förbundsrepubliken Tysklands vidkommande i denna punkt med hänsyn till ett specialfall som gäller olycksfallsförsäkring.

4. De finska socialskyddsavgifterna betalas enligt bestämmelserna i denna punkt inte, om motsvarande avgifter för samma inkomsts vidkommande redan betalats i Förbundsrepubliken Tyskland.

5. Bosättningsorten, sådant detta begrepp tillämpas i överenskommelsen, preciseras i denna punkt i fråga om två specialfall.

6. Bestämmelsen i denna punkt är en övergångsföreskrift, som gäller den i artikel 9 i överenskommelsen angivna valmöjligheten.

7. Bestämmelserna i denna punkt preciserar koordineringen av de förmåner som utgår i de två staterna i vissa specialfall.

8. I den första underpunkten utsägs att den finska sjukförsäkringens ersättningar för medicin, läkararvoden och andra vårdkostnader är sjukvårdsförmåner. I det andra stycket fastställs att moderskapsunderstödsförmånerna är sjukvårdsersättningar och jämställs läkarundersökningar, som erfordras för utgivande av förmånerna, med varandra i bägge fördragsslutande staterna.

9. I denna punkt bestäms om frivillig sjukförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland.

10. I denna punkt bestäms särskilt om familjemedlemmars rätt till sjukvårdsförmåner i Förbundsrepubliken Tyskland.

11. I denna punkt preciseras bestämmelsen om pensionstagares sjukförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland.

12. I denna punkt preciseras den i överenskommelsen fastställda principen, enligt vilken ersättningar för sjukvårdens kostnader inte utges från det ena landet till det andra.

13. I denna punkt preciseras för Finlands vidkommande överenskommelsens bestämmelse om utgivandet av sjukvårdsförmåner utomlands genom villkoret att en person bör vara försäkrad i Finland i enlighet med sjukförsäkringslagen.

14. I denna punkt preciseras överenskommelsens bestämmelser om koordineringen av pensions- och olycksfallsförsäkringsförmånerna.

15. I denna punkt preciseras bestämmelsen om det försäkringsorgan som beviljar olycksfallsförsäkringsförmån.

16. och 17. I dessa punkter preciseras de i Finland fullgjorda försäkringsperioder som kan tillgodoräknas vid tillämpningen av Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning.

18. Denna punkt innehåller tillägsbestämmelser som avser artikeln om finsk folkpension. I den första underpunkten bestäms att den i artikeln nämnda oavbrutna vistelsen inte avbryts på grund av frånvaro som varat kortare än fyra månader. Av särskilda orsaker kan frånvaron gälla också en längre tid. I den andra underpunkten bestäms att dyrortsklass III skall tillämpas då barnpension utbetalas till en person som vistas i Förbundsrepubliken Tyskland. I den tredje underpunkten bestäms att en person, som innan det finska arbetspensionssystemet trädde i kraft var sysselsatt i Finland, kan beviljas folkpensionens grunddel vid vistelse i Förbundsrepubliken Tyskland på grundvalen av vistelse i Finland som varat utan avbrott minst två och ett halvt år. I den fjärde underpunkten bestäms att invaliditetspensionens grunddel kan beviljas en person som vistas i Förbundsrepubliken Tyskland och som av ekonomiska skäl är i behov därav, om han före det finska arbetspensionssystemets ikraftträdande varit sysselsatt i Finland under en oavbruten period om minst två och ett halvt år. I den femte underpunkten bestäms om de fördragsslutande parternas förhandlingar i det fall

att Finlands folkpensionslag eller familjepensionslag ändras eller att Finland i fråga om dessa lagar överenskommer med någon annan stat om ett i jämförelse med denna överenskommelse gynnsammare arrangemang.

19. I denna punkt preciseras bestämmelsen i artikel 30 stycke 1.

20. Överenskommelsen tillämpas enligt denna punkt inte på Förbundsrepubliken Tysklands speciallagstiftning gällande ersättningar till personer som tillfogats skada på grund av diskriminering under den nationalsocialistiska perioden.

Överenskommelsen och slutprotokollet har uppgjorts på finska och tyska.

2. Erforderligheten av riksdagens samtycke

Artikel 30 i överenskommelsen innefattar bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och gäller verkställighetsskyldighet i fråga om domstolsbeslut samt försäkringsorgans och myndigheters handlingar. Dessutom skall i enlighet med stycke 4 i artikeln fördragsslutande stats försäkringsorgans fordringar på oguldna avgifter vid tvångsverkställighet även som vid konkurs- och ackordförfarande i den andra fördragsslutande staten ha samma förmånsrätt som motsvarande fordringar i denna fördragsslutande stat. Emedan nämnda bestämmelser innebär en avvikelse från i Finland gällande lagstiftning om erkännande och verkställighet av domar samt förmånsrätt och sålunda hör till området för lagstiftningen erfordrar överenskommelsens ikraftträdande riksdagens samtycke.

Med stöd av vad ovan anförts och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås,

att Riksdagen måtte godkänna de bestämmelser i den i Helsingfors den 23 april 1979 ingångna överenskommelsen om social trygghet mellan Republiken Finland och Förbundsrepubliken Tyskland, vilka erfordrar Riksdagens samtycke.

Emedan ifrågavarande överenskommelse innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs samtidigt Riksdagen till antagande följande lagförslag:

Lag

angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Förbundsrepubliken
Tyskland om social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Bestämmelserna i den i Helsingfors den 23 april 1979 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finland och Förbundsrepubliken Tyskland om social trygghet är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft såsom om dem avtalats.

2 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

3 §

Denna lag träder i kraft vid tidpunkt varom särskilt stadgas genom förordning.

Helsingfors den 3 april 1981

Republikens President
URHO KEKKONEN

Minister för utrikesärendena *Paavo Väyrynen*

(Översättning)

ÖVERENSKOMMELSE

om social trygghet mellan Republiken Finland
och Förbundsrepubliken Tyskland

Republiken Finland
och
Förbundsrepubliken Tyskland

som önskar reglera sina förbindelser på den
sociala trygghetens område har överenskommit
om följande:

AVDELNING I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

1) I denna överenskommelse avses med uttrycken

1. "lagstiftning"
lagar, förordningar, stadganden och andra allmänna rättsföreskrifter rörande de i artikel 2 stycke 1 angivna områdena inom den sociala tryggheten;

2. "behörig myndighet"
med avseende på Förbundsrepubliken Tyskland förbundsministern för arbete och sociala frågor

med avseende på Republiken Finland social- och hälsovårdsministeriet;

3. "försäkringsorgan"
den offentliga inrättning eller den myndighet som ansvarar för verkställigheten av den i artikel 2 stycke 1 angivna lagstiftningen;

4. "behörigt försäkringsorgan"
det försäkringsorgan som är behörigt enligt den tillämpliga lagstiftningen;

5. "sysselsättning"
anställning eller förvärvsverksamhet, vilka omfattas av den tillämpliga lagstiftningen;

2 167900617X

ABKOMMEN

zwischen der Republik Finnland und der
Bundesrepublik Deutschland
über Soziale Sicherheit

Die Republik Finnland
und
die Bundesrepublik Deutschland

In dem Wunsche, ihre Beziehungen im
Bereich der Sozialen Sicherheit zu regeln,
haben folgendes vereinbart:

ABSCHNITT I

Allgemeine Bestimmungen

Artikel 1

(1) In diesem Abkommen bedeuten die Ausdrücke

1. "Rechtsvorschriften"
die Gesetze, Verordnungen, Satzungen und sonstige allgemein rechtsetzende Akte, die sich auf die in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Zweige der Sozialen Sicherheit beziehen;

2. "zuständige Behörde"
in bezug auf die Bundesrepublik Deutschland den Bundesminister für Arbeit und Sozialordnung,

in bezug auf die Republik Finnland das Sozial- und Gesundheitsministerium;

3. "Träger"
die Einrichtung oder die Behörde, der die Durchführung in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneter Rechtsvorschriften obliegt;

4. "zuständiger Träger"
den nach den anzuwendenden Rechtsvorschriften zuständigen Träger;

5. "Beschäftigung"
eine Beschäftigung oder Tätigkeit im Sinne der anzuwendenden Rechtsvorschriften;

6. "försäkringsperioder"

avgifts-, sysselsättnings- eller bosättningsperioder, som i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts, betecknas eller anses som försäkringsperioder, samt andra tidsperioder i den mån de i nämnda lagstiftning betraktas som likvärdiga med försäkringsperioder;

7. "kontantförmån" eller "pension"

kontantförmån eller pension med alla tillägg och förhöjningar.

2) Vid tillämpning av denna överenskommelse i fördragsslutande stat har varje uttryck som inte uttryckligen definierats och i fråga om vilket av sammanhanget inte annat föranleds den betydelse det har i behörig lagstiftning i denna stat.

Artikel 2

1) Denna överenskommelse är, såvida ej annat däri föreskrivs, tillämplig på

1. Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning angående

- a) sjukförsäkring och skydd för förvärvsarbetande mödrar, i den mån inom dessa förmångrenar regleras rätten till kontant- och sjukvårdsförmåner genom sjukförsäkringens organ;
- b) olycksfallsförsäkring;
- c) pensionsförsäkring och tilläggsförsäkring för gruvarbetare;
- d) åldershjälp för lantbrukare.

2. Republiken Finlands lagstiftning angående

- a) sjukförsäkring och moderskapsunderstöd samt folkhälso- och sjukhusservice;
- b) olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring;
- c) pensionsförsäkring, inbegripet arbetspensionssystemen och folkpensions- och allmän familjepensionsförsäkring.

2) Vid tillämpning av denna överenskommelse beaktas inte sådan lagstiftning i fördragsslutande stat som grundar sig på överenskommelse som fördragsslutande stat ingått med annan stat eller på överstatlig rätt eller som avser genomförandet av sådan överenskommelse eller tillämpningen av sådan rätt.

6. "Versicherungszeiten"

die Beitragszeiten, die Beschäftigungszeiten oder die Zeiten des gewöhnlicher Aufenthalts, die in den Rechtsvorschriften, nach denen sie zurückgelegt wurden, als Versicherungszeiten bestimmt oder anerkannt sind, ferner Zeiten, soweit sie in diesen Rechtsvorschriften als den Versicherungszeiten gleichwertig anerkannt sind;

7. "Geldleistung" oder "Rente"

eine Geldleistung oder Rente einschließlich aller Zuschläge, Zuschüsse und Erhöhungen.

(2) Bei der Anwendung dieses Abkommens durch einen Vertragsstaat hat, wenn der Zusammenhang nichts anderes erfordert, jeder nicht anders definierte Ausdruck die Bedeutung, die ihm nach dem betreffenden Recht dieses Staates zukommt.

Artikel 2

(1) Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, bezieht es sich

1. auf die Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über

- a) die Krankenversicherung sowie den Schutz der erwerbstätigen Mutter, soweit sie die Gewährung von Geld- und Sachleistungen durch die Träger der Krankenversicherung zum Gegenstand haben;
- b) die Unfallversicherung;
- c) die Rentenversicherung und die hüttenknappschaftliche Zusatzversicherung;
- d) die Altershilfe für Landwirte.

2. auf die Rechtsvorschriften der Republik Finnland über

- a) die Krankenversicherung und die Mutterschaftshilfe sowie die Sachleistungen der Volksgesundheit und der Krankenhäuser;
- b) die Unfall- und Berufskrankheitenversicherung;
- c) die Rentenversicherung einschließlich der Beschäftigtenrentensysteme und der Volksrenten- und Allgemeinen Familienrentenversicherung.

(2) Bei Anwendung dieses Abkommens finden die Rechtsvorschriften keine Anwendung, die sich für einen Vertragsstaat aus anderen zwischenstaatlichen Verträgen oder aus überstaatlichem Recht ergeben oder zu deren Ausführung dienen.

Artikel 3

1. Denna överenskommelse är, såvida ej annat däri föreskrivs, tillämplig på de fördragsslutande staternas medborgare, andra personer som omfattas eller har omfattats av fördragsslutande stats lagstiftning samt personer som härleder sin rätt från någon här avsedd person.

2. Såvida ej annat föreskrivs i denna överenskommelse, jämställs vid tillämpning av fördragsslutande stats lagstiftning med denna stats medborgare följande inom den statens territorium bosatta personer:

- a) medborgare i den andra fördragsslutande staten;
- b) flyktingar, som avses i artikel 1 i konventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning och protokollet av den 31 januari 1967 till nämnda konvention;
- c) statslösa personer som avses i artikel 1 i konventionen av den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning;
- d) andra personer med avseende på rättigheter som de härleder från en medborgare i fördragsslutande stat eller från en i denna artikel avsedd flykting eller statslös person.

Artikel 4

Såvida ej annat föreskrivs i denna överenskommelse utges förmåner enligt fördragsslutande stats lagstiftning till sådana medborgare i den andra fördragsslutande staten, vilka är bosatta utanför de fördragsslutande staternas territorier, på samma villkor som till där bosatta medborgare i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Artikel 5

Såvida ej annat föreskrivs i artiklarna 6—10, skall frågan om en persons försäkringstillhörighet bedömas

1) enligt Republiken Finlands lagstiftning, om personen i fråga är bosatt där eller, med avseende på arbetspensionsförsäkring och olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring, om han är sysselsatt där;

Artikel 3

(1) Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, gilt es für die Staatsangehörigen der Vertragsstaaten, andere Personen, für welche die Rechtsvorschriften eines der Vertragsstaaten gelten oder galten und Personen, die ihre Rechte von einer der vorher genannten Personen ableiten.

(2) Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, stehen folgende Personen, die sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhalten, bei Anwendung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates dessen Staatsangehörigen gleich:

- a) Staatsangehörige des anderen Vertragsstaates,
- b) Flüchtlinge im Sinne des Artikels 1 des Abkommens über die Rechtsstellung der Flüchtlinge vom 28. Juli 1951 und des Protokolls vom 31. Januar 1967 zu dem genannten Abkommen,
- c) Staatenlose im Sinne des Artikels 1 des Übereinkommens über die Rechtsstellung der Staatenlosen vom 28. September 1954,
- d) andere Personen hinsichtlich der Rechte, die sie von einem Staatsangehörigen eines Vertragsstaates, einem Flüchtling oder einem Staatenlosen im Sinne dieses Artikels ableiten.

Artikel 4

Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, werden Leistungen nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates den Staatsangehörigen des anderen Vertragsstaates, die sich außerhalb der Vertragsstaaten gewöhnlich aufhalten, unter denselben Voraussetzungen erbracht wie den sich dort gewöhnlich aufhaltenden Staatsangehörigen des ersten Vertragsstaates.

Artikel 5

Soweit die Artikel 6 bis 10 nichts anderes bestimmen, richtet sich die Versicherungspflicht einer Person

1. nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland, wenn sie sich dort gewöhnlich aufhält oder, in bezug auf die Beschäftigtenrentenversicherung, die Unfall- und Berufskrankheitenversicherung, wenn sie dort beschäftigt ist;

2) enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning, om personen i fråga är sysselsatt där;

bedöms försäkringstillhörigheten enligt sysselsättningsorten, skall denna vara avgörande även om arbetsgivaren befinner sig i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 6

Utsänds arbetstagare, som arbetar i fördragsslutande stat, av sin arbetsgivare till den andra fördragsslutande staten för att där utföra arbete för denne arbetsgivare inom ramen för samma arbetsförhållande, skall med avseende på försäkringstillhörigheten den förstnämnda statens lagstiftning tillämpas intill utgången av den tolfte kalendermånaden efter utsändandet, som om arbetstagaren fortfarande var sysselsatt i denna fördragsslutande stat.

Artikel 7

1. På sjöfartygs besättning och på andra ej blott tillfälligt på fartyg anställda personer skall med avseende på försäkringstillhörigheten tillämpas lagstiftningen i den fördragsslutande stat vars flagga fartyget för.

2. Är arbetstagare, som är bosatt inom fördragsslutande stats territorium, av arbetsgivare som har sitt säte inom denna stats territorium och ej är ägare till fartyget, tillfälligt sysselsatt på fartyg som för den andra fördragsslutande statens flagga, skall med avseende på försäkringstillhörigheten den förstnämnda fördragsslutande statens lagstiftning tillämpas, som om arbetstagaren vore sysselsatt där.

Artikel 8

Artiklarna 5—7 och 10 äger motsvarande tillämpning på de personer som inte är arbetstagare men på vilka den i artikel 2 angivna lagstiftningen är tillämplig.

Artikel 9

1. Är medborgare i fördragsslutande stat sysselsatt i denna stats tjänst eller i tjänst hos tjänsteman eller funktionär vid denna stats officiella representation i den andra fördragsslutande staten, skall under den tid sysselsättningen varar med avseende på försäk-

2: nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland, wenn sie dort beschäftigt ist;

richtet sich die Versicherungspflicht nach dem Ort der Beschäftigung, so ist dieser auch dann maßgebend, wenn sich der Arbeitgeber im anderen Vertragsstaat befindet.

Artikel 6

Wird ein Arbeitnehmer, der in einem Vertragsstaat beschäftigt ist, im Rahmen dieses Beschäftigungsverhältnisses von seinem Arbeitgeber in den anderen Vertragsstaat entsandt, um dort eine Arbeit für diesen Arbeitgeber auszuführen, so gelten bis zum Ende des zwölften Kalendermonats nach der Entsendung in bezug auf die Versicherungspflicht die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so weiter, als wäre er noch dort beschäftigt.

Artikel 7

(1) Für die Besatzung eines Seeschiffes sowie andere nicht nur vorübergehend auf einem Seeschiff beschäftigte Personen gelten in bezug auf die Versicherungspflicht die Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, dessen Flagge es führt.

(2) Wird ein Arbeitnehmer, der sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhält, vorübergehend auf einem Seeschiff, das die Flagge des anderen Vertragsstaates führt, von einem Arbeitgeber beschäftigt, der seinen Sitz im ersten Vertragsstaat hat und nicht Eigentümer des Schiffes ist, so gelten in bezug auf die Versicherungspflicht die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates, als wäre er dort beschäftigt.

Artikel 8

Die Artikel 5 bis 7 und 10 gelten entsprechend für Personen, die nicht Arbeitnehmer sind, auf die sich jedoch die in Artikel 2 bezeichneten Rechtsvorschriften beziehen.

Artikel 9

(1) Wird ein Staatsangehöriger eines Vertragsstaates von diesem oder einem Mitglied oder einem Bediensteten einer amtlichen Vertretung dieses Vertragsstaates im anderen Vertragsstaat beschäftigt, so gelten für die Dauer der Beschäftigung in bezug auf die Versiche-

ringstillhörigheten tillämpas den förstnämnda statens lagstiftning såsom vore ifrågasvarande person sysselsatt där.

2. Har i stycke 1 angiven arbetstagare före anställningens början varit bosatt i sysselsättningslandet, kan han inom tre månader efter anställningens början välja att detta lands lagstiftning skall tillämpas på honom med avseende på försäkringsstillhörigheten. Valet skall meddelas arbetsgivaren. Den lagstiftning som valts skall tillämpas från dagen för meddelandet.

3. Styckena 1 och 2 äger motsvarande tillämpning på i stycke 1 angivna arbetstagare, som är i tjänst hos någon annan offentlig-rättslig arbetsgivare.

Artikel 10

På gemensam framställning av arbetstagare och arbetsgivare eller på framställning av en i artikel 8 avsedd person i motsvarande ställning kan behörig myndighet i den fördragsslutande stat, vars lagstiftning enligt artiklarna 5—9 skall vara tillämplig, medge befrielse från denna lagstiftning, under förutsättning att ifrågasvarande person kommer att omfattas av den andra fördragsslutande statens lagstiftning. Då beslut härom fattas, skall arbetets art och de omständigheter under vilka det utförs beaktas. Före avgörandet skall den andra fördragsslutande statens behöriga myndighet beredas tillfälle att bli hörd. Är arbetstagare icke sysselsatt i denna fördragsslutande stat, anses han vara sysselsatt på den ort, där han senast var sysselsatt. Har han tidigare varit sysselsatt i denna fördragsslutande stat, anses han vara sysselsatt på den ort, där denna fördragsslutande stats behöriga myndighet har sitt säte.

Artikel 11

1. Då rätt till förmån, enligt fördragsslutande stats lagstiftning icke föreligger eller förmån eller rätten till förmån inskränks eller då rätt till annan förmån eller andra förmåner beviljas, skall dessa bestämmelser tillämpas även med avseende på motsvarande förhållanden enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning. Medför ovanstående minskning av båda förmånerna, skall vardera förmånen minskas med hälften av det belopp varmed minskning

rungspflicht die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so, als wäre er dort beschäftigt.

(2) Hat sich ein in Absatz 1 genannter Arbeitnehmer vor Beginn der Beschäftigung gewöhnlich in dem Beschäftigungsland aufgehalten, so kann er binnen drei Monaten nach Beginn der Beschäftigung in bezug auf die Versicherungspflicht die Anwendung der Rechtsvorschriften des Beschäftigungslandes wählen. Die Wahl ist gegenüber dem Arbeitgeber zu erklären. Die gewählten Rechtsvorschriften gelten vom Tage der Erklärung ab.

(3) Absätze 1 und 2 gelten entsprechend für in Absatz 1 genannte Arbeitnehmer, die von einem anderen öffentlichen Arbeitgeber beschäftigt werden.

Artikel 10

Auf gemeinsamen Antrag des Arbeitnehmers und des Arbeitgebers oder auf Antrag der gleichgestellten Person im Sinne des Artikels 8 kann die zuständige Behörde des Vertragsstaates, dessen Rechtsvorschriften nach den Artikeln 5 bis 9 anzuwenden wären, die Befreiung von diesen Rechtsvorschriften zulassen, wenn die in Betracht kommende Person den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates unterstellt wird. Bei der Entscheidung ist auf die Art und die Umstände der Beschäftigung Bedacht zu nehmen. Vor der Entscheidung ist der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaates Gelegenheit zur Stellungnahme zu geben. Ist der Arbeitnehmer nicht in diesem Vertragsstaat beschäftigt, so gilt er als an dem Ort beschäftigt, an dem er zuletzt vorher beschäftigt war. War er vorher nicht in diesem Vertragsstaat beschäftigt, so gilt er als an dem Ort beschäftigt, an dem die zuständige Behörde dieses Vertragsstaates ihren Sitz hat.

Artikel 11

(1) Die Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates über das Nichtbestehen oder die Einschränkung eines Leistungsanspruchs oder einer Leistung beim Zusammentreffen mit anderen Leistungsansprüchen oder anderen Leistungen werden auch in bezug auf entsprechende Tatbestände angewandt, die sich aus der Anwendung der Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates ergeben. Hätte dies zur Folge, dass beide Leistungen eingeschränkt werden, so sind

skulle ske enligt den fördragsslutande stats lagstiftning, på vilken rätten till förmånen grundas.

2. Då rätt till förmån, enligt fördragsslutande stats lagstiftning icke föreligger eller då förmån inskränks så länge sysselsättning eller viss sysselsättning utövas eller då obligatorisk pensionsförsäkring är i kraft, skall dessa bestämmelser tillämpas på motsvarande förhållanden enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning eller på där rådande förhållanden.

AVDELNING II

Särskilda bestämmelser

Kapitel 1

Sjukförsäkring enligt Republiken Finlands och Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning, moderskapsunderstöd samt folkhälso- och sjukbusservice enligt Republiken Finlands lagstiftning.

Artikel 12

Vid fastställande av rätten till förmån och den tidsrymd under vilken förmånen skall utges, skall försäkringsperioder som fullgjorts och perioder varunder förmån utgivits enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftning beaktas, därest de icke sammanfaller.

Artikel 13

1. Är person, som är bosatt i fördragsslutande stat, berättigad till sjukvårdsförmåner enligt denna fördragsslutande stats lagstiftning, erhåller han under tillfällig vistelse i den andra fördragsslutande staten sjukvårdsförmåner enligt denna sistnämnda stats lagstiftning, om han på grund av sitt tillstånd är i omedelbart behov av sådana förmåner.

2. Stycke 1 gäller dock ej sådana fall då i frågavarande person beger sig till den andra fördragsslutande staten för erhållande av vård, särskilt då syftet är att genomgå kurbehandling eller att vistas på sanatorium, konvalescenthem eller luftkuranstalt.

3. I fråga om sättet för och omfattningen av tillhandahållandet av förmåner enligt stycke

sie jeweils um die Hälfte des Betrages zu mindern, um den sie nach den Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, nach denen der Anspruch besteht, zu mindern wären.

(2) Die Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates über das Nichtbestehen des Leistungsanspruchs oder die Einschränkung der Leistung, solange eine Beschäftigung oder eine bestimmte Beschäftigung ausgeübt wird oder eine Pflichtversicherung in der Rentenversicherung besteht, werden auch in bezug auf entsprechende Tatbestände angewandt, die sich in dem anderen Vertragsstaat oder aus der Anwendung seiner Rechtsvorschriften ergeben.

ABSCHNITT II

Besondere Bestimmungen

Kapitel 1

Krankenversicherung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Finnland, Mutterschaftshilfe sowie Sachleistungen der Volksgesundheit und der Krankenhäuser nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland.

Artikel 12

Für den Leistungsanspruch und die Dauer der Leistungsgewährung sind die nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zurückgelegten Versicherungszeiten und Zeiten des Bezuges einer Leistung zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 13

(1) Besteht für eine Person, die sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhält, nach dessen Rechtsvorschriften Anspruch auf Sachleistungen, so erhält sie bei einem vorübergehenden Aufenthalt im anderen Vertragsstaat Sachleistungen nach dessen Rechtsvorschriften, wenn ihr Zustand sofort die Gewährung solcher Leistungen erforderlich macht.

(2) Absatz 1 gilt nicht für Fälle, in denen sich die betreffende Person zur Behandlung in den anderen Vertragsstaat begibt, insbesondere zur Durchführung von Kuren und zum Aufenthalt in Sanatorien, Genesungsheimen und Luftkurheilstätten.

(3) Für die Art und Weise und den Umfang der Leistungsgewährung nach Absatz 1 gelten

1, tillämpas den för vistelseortens försäkringsorgan gällande lagstiftningen.

Artikel 14

Är person bosatt i fördragsslutande stat och försäkrad enligt denna stats lagstiftning, erhåller hans familjemedlemmar, om de är bosatta i den andra fördragsslutande staten, sjukvårdsförmåner enligt den lagstiftning, som försäkringsorganet för deras bosättningsort har att tillämpa, om icke redan enligt bosättningsortens lagstiftning rätten till sjukvårdsförmåner föreligger på annan grund.

Artikel 15

1. På person, som åtnjuter pension på grund av pensionsförsäkring i de fördragsslutande staterna, skall tillämpas lagstiftningen om sjukförsäkring för pensionstagare i den fördragsslutande stat inom vars territorium ifrågavarande person är bosatt. Utgår pension enbart enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning, betraktas i fråga om sjukvårdsförmåner denna pension som pension från den förstnämnda fördragsslutande staten.

2. Stycke 1 äger motsvarande tillämpning på pensionssökande.

Artikel 16

1. Förmåner som avses i artiklarna 13 och 14 tillhandahålls

i Förbundsrepubliken Tyskland

av behörig allmän sjukkasse på vistelseorten eller, i fall som kräver fortgående tuberkulosvård, av behörigt försäkringsorgan för arbetares pensionsförsäkring på vistelseorten;

i Republiken Finland

i fråga om sjukförsäkringsförmåner av folkpensionsanstaltens behöriga lokalbyrå på vistelseorten,

i fråga om moderskapsunderstöd av behörig kommunal socialnämnd på vistelseorten,

i fråga om folkhälsoservice av behörig hälsocentral på vistelseorten,

i fråga om sjukhusservice av behörigt sjukhus på vistelseorten.

die für den Träger des Aufenthaltsortes maßgebenden Rechtsvorschriften.

Artikel 14

Die Familienangehörigen einer Person, die sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhält und die nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates versichert ist, erhalten, wenn sie sich im anderen Vertragsstaat gewöhnlich aufhalten, Sachleistungen nach den für den Träger ihres gewöhnlichen Aufenthaltsortes maßgebenden Rechtsvorschriften, sofern nicht nach den für den Ort des gewöhnlichen Aufenthalts geltenden Rechtsvorschriften ohnehin Anspruch auf Sachleistungen aus anderem Grunde besteht.

Artikel 15

(1) Auf Rentenempfänger aus der Rentenversicherung der Vertragsstaaten sind die Rechtsvorschriften über die Krankenversicherung der Rentner des Vertragsstaates anzuwenden, in dem sich die Rentenempfänger gewöhnlich aufhalten. Dabei gilt bei Gewährung einer Rente nur nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates diese Rente für die Sachleistungen als Rente des ersten Vertragsstaates.

(2) Absatz 1 gilt entsprechend für Rentenbewerber.

Artikel 16

(1) Die nach den Artikeln 13 und 14 in Betracht kommenden Leistungen sind

in der Bundesrepublik Deutschland

von der für den Aufenthaltsort zuständigen Allgemeinen Ortskrankenkasse, in Fällen der stationären Tuberkulosebehandlung von dem für den Aufenthaltsort zuständigen Träger der Rentenversicherung der Arbeiter,

in der Republik Finnland

für die Leistungen der Krankenversicherung von dem für den Aufenthaltsort zuständigen Bezirksbüro der Sozialversicherungsanstalt,

für die Mutterschaftshilfe von dem für den Aufenthaltsort zuständigen gemeindlichen Sozialausschuss,

für die Sachleistungen der Volksgesundheit von dem für den Aufenthaltsort zuständigen örtlichen Gesundheitszentrum,

für die Sachleistungen der Krankenhäuser von dem für den Aufenthaltsort zuständigen Krankenhaus zu erbringen.

2. Personer och inrättningar, vilka avtalat med i stycke 1 angivna försäkringsorgan om tillhandahållandet av sjukvårdsförmåner för de hos försäkringsorganen försäkrade personerna och deras anhöriga, är skyldiga att tillhandahålla sjukvårdsförmåner enligt artiklarna 13 och 14 på samma villkor som skulle ha gällt om i dessa artiklar avsedda personer varit försäkrade hos i stycke 1 angivna försäkringsorgan eller varit sådana personers anhöriga och som om avtalet hade omfattat även dem.

3. Kostnaderna för sjukvårdsförmåner som tillhandahålls enligt denna artikel skall bäras av försäkringsorganet för vistelseorten.

Artikel 17

Vid beviljandet av kontantförmåner som skall beaktas enligt fördragsslutande stats lagstiftning skall förmånsberättigad persons vistelse i den andra fördragsslutande staten likställas med vistelse i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Kapitel 2

Olycksfallsförsäkring

Artikel 18

Såvida ej annat föreskrivs i denna överenskommelse, skall med avseende på beviljande av pensioner och engångsersättningar, som skall beaktas enligt fördragsslutande stats lagstiftning, i artikel 3 stycke 2 avsedd persons vistelse i den andra fördragsslutande staten jämsställas med vistelse i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Artikel 19

1. Förutsätter fördragsslutande stats lagstiftning, att vid bedömning av graden för nedsättning av arbetsförmågan och vid beslut om rätten till förmån i anledning av olycksfall i arbetet (yrkessjukdom) i denna lagstiftnings mening andra olycksfall i arbetet (yrkessjukdomar) skall beaktas, gäller detta även för olycksfall i arbetet (yrkessjukdomar), som är att hänföra till den andra fördragsslutande statens lagstiftning, som om de hade varit att hänföra till lagstiftningen i den förstnämnda fördragsslutande staten. Med olycksfall som skall beaktas jämsställs skadefall som

(2) Personen und Einrichtungen, die mit den in Absatz 1 genannten Trägern Verträge über die Erbringung von Sachleistungen für die bei diesen Trägern Versicherten und deren Angehörige abgeschlossen haben, sind verpflichtet, Sachleistungen nach den Artikeln 13 und 14 zu erbringen, und zwar unter denselben Bedingungen, wie wenn die betreffenden Personen bei den in Absatz 1 genannten Trägern versichert oder Angehörige solcher Versicherter wären und als ob die Verträge sich auch auf diese Personen erstreckten.

(3) Die Kosten für die nach diesem Artikel zu erbringenden Sachleistungen tragen die Träger des Aufenthaltsortes.

Artikel 17

Für die Gewährung der nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates in Betracht kommenden Geldleistungen steht der Aufenthalt des Berechtigten im anderen Vertragsstaat dem Aufenthalt im ersten Vertragsstaat gleich.

Kapitel 2

Unfallversicherung

Artikel 18

Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, steht für die Gewährung der nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates in Betracht kommenden Renten und einmaligen Geldleistungen der Aufenthalt einer in Artikel 3 Absatz 2 bezeichneten Person im anderen Vertragsstaat dem Aufenthalt im ersten Vertragsstaat gleich.

Artikel 19

(1) Sehen die Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vor, daß bei der Bemessung des Grades der Minderung der Erwerbsfähigkeit und der Feststellung des Leistungsanspruches infolge eines Arbeitsunfalls (Berufskrankheit) im Sinne dieser Rechtsvorschriften andere Arbeitsunfälle (Berufskrankheiten) zu berücksichtigen sind, so gilt dies auch für die unter die Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates fallenden Arbeitsunfälle (Berufskrankheiten), als ob sie unter die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates gefallen wären. Den zu berücksichtigenden Unfällen stehen solche

enligt annan lagstiftning skall betraktas som olycksfall eller andra slag av ersättningsfall.

2. Det försäkringsorgan, som är behörigt att reglera försäkringsfallet, bestämmer den förmån som skall utgå med hänsyn till den nedsättning av arbetsförmågan till följd av olycksfall (yrkessjukdom), som försäkringsorganet har att beakta enligt den för organet gällande nationella lagstiftningen.

Artikel 20

1. För rätt till förmån i anledning av yrkessjukdom skall fördragsslutande stats försäkringsorgan även beakta sysselsättningar i den andra fördragsslutande staten vilka varit av sådan beskaffenhet att de kunnat förorsaka yrkessjukdomen. Förmånerna utges av försäkringsorganet i den fördragsslutande stat där den senaste sysselsättning som varit av sådan beskaffenhet att den kunnat förorsaka denna yrkessjukdom utövades. Detta inverkar inte på tillämpningen av artikel 21.

2. Stycke 1 äger motsvarande tillämpning i fråga om förmåner till efterlevande.

Artikel 21

1. Person som på grund av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom är berättigad till sjukvårdsförmåner enligt fördragsslutande stats lagstiftning erhåller under vistelse inom den andra fördragsslutande statens territorium sjukvårdsförmåner av försäkringsorganet för vistelseorten enligt den för detta försäkringsorgan gällande lagstiftningen.

2. De sjukvårdsförmåner som avses i stycke 1 tillhandahålls

i Förbundsrepubliken Tyskland

av den för vistelseorten behöriga allmänna sjukkassan;

i Republiken Finland

av försäkringsanstalt som anvisats av Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund.

3. Skall enligt stycke 1 yrkesmässig rehabilitering vidtagas, skall detta ske genom det inom vistelsestaten behöriga organet i enlighet med lagstiftningen i denna stat. Behörigt är det organ som vore behörigt ifall rätten att komma i åtnjutande av åtgärderna skulle bedömas enligt nämnda fördragsslutande stats lagstiftning.

gleich, die nach anderen Gesetzen als Unfälle oder andere Entschädigungsfälle zu berücksichtigen sind.

(2) Der zur Entschädigung des Versicherungsfalles zuständige Träger setzt seine Leistung nach dem Grad der durch den Arbeitsunfall (Berufskrankheit) eingetretenen Minderung der Erwerbsfähigkeit fest, den er nach den für ihn geltenden Rechtsvorschriften zu berücksichtigen hat.

Artikel 20

(1) Für den Leistungsanspruch auf Grund einer Berufskrankheit berücksichtigt der Träger eines Vertragsstaates auch Beschäftigungen, die im anderen Vertragsstaat ausgeübt wurden und ihrer Art nach geeignet waren, diese Krankheit zu verursachen. Die Leistungen werden vom Träger des Vertragsstaates gewährt, in dem die letzte Beschäftigung ausgeübt wurde, die ihrer Art nach geeignet war, diese Krankheit zu verursachen. Artikel 21 bleibt unberührt.

(2) Absatz 1 gilt auch für die Gewährung von Leistungen an Hinterbliebene.

Artikel 21

(1) Eine Person, die wegen eines Arbeitsunfalles oder einer Berufskrankheit Anspruch auf Sachleistungen nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates hat, erhält bei Aufenthalt im anderen Vertragsstaat Sachleistungen vom Träger ihres Aufenthaltsortes nach den für diesen Träger geltenden Rechtsvorschriften.

(2) Die in Absatz 1 vorgesehenen Sachleistungen werden gewährt

in der Bundesrepublik Deutschland von der für den Aufenthaltsort zuständigen Allgemeinen Ortskrankenkasse,

in der Republik Finnland von den vom Verband der Unfallversicherungsanstalten bestimmten Versicherungsunternehmen.

(3) Ist nach Absatz 1 Arbeits- und Berufsförderung (Berufshilfe) zu gewähren, so wird sie von der hierfür zuständigen Stelle im Aufenthaltsstaat nach den für sie geltenden Rechtsvorschriften erbracht. Zuständig ist die Stelle, die zuständig wäre, wenn über den Leistungsanspruch nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates zu entscheiden wäre.

4. Artikel 16 stycke 2 äger motsvarande tillämpning.

5. Kostnaderna för sjukvårdsförmåner som tillhandahålls enligt denna artikel skall bäras av försäkringsorganet för vistelseorten.

Artikel 22

Därest annat ej följer av artikel 18, skall, med avseende på beviljandet av kontantförmåner som skall beaktas enligt fördragsslutande stats lagstiftning, förmånsberättigad persons vistelse i den andra fördragsslutande staten jämföras med vistelse i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Kapitel 3

Pensionsförsäkringar

Del 1

Pensionsförsäkring i enlighet med lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland och pensionsförsäkring för arbetstagare i enlighet med lagstiftningen i Republiken Finland.

Artikel 23

Därest annat ej föreskrivs i denna överenskommelse, skall, med avseende på beviljandet av med invaliditets-, ålderdoms- eller familjepension sammanhängande kontantförmåner, som skall beaktas enligt fördragsslutande stats lagstiftning, i artikel 3 stycke 2 avsedd persons vistelse i den andra fördragsslutande staten jämföras med vistelse i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Artikel 24

Föreligger enligt båda fördragsslutande staternas lagstiftning försäkringsperioder, som skall tillgodoräknas, skall för förvärv av rätt till förmån enligt tillämplig lagstiftning beaktas även försäkringsperioder, som enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning skall tillgodoräknas och inte avser samma tid. Omfattningen i vilken försäkringsperioder kan tillgodoräknas prövas enligt lagstiftningen rörande tillgodoräknande av försäkringsperioder.

Artikel 25

Vid beräkning av pension enligt fördragsslutande stats lagstiftning utgörs beräkningsunder-

(4) Artikel 16 Absatz 2 gilt entsprechend.

(5) Die Kosten für die nach diesem Artikel zu erbringenden Sachleistungen tragen die Träger des Aufenthaltsortes.

Artikel 22

Vorbehaltlich des Artikels 18 steht für die Gewährung der nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates in Betracht kommenden Geldleistungen der Aufenthalt des Berechtigten im anderen Vertragsstaat dem Aufenthalt im ersten Vertragsstaat gleich.

Kapitel 3

Rentenversicherungen

Teil 1

Rentenversicherung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland und Rentenversicherung für Beschäftigte nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland

Artikel 23

Soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, steht für die Gewährung der nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates in Betracht kommenden Geldleistungen bei Invalidität, Alter oder an Hinterbliebene der Aufenthalt einer in Artikel 3, Absatz 2 bezeichneten Person im anderen Vertragsstaat dem Aufenthalt im ersten Vertragsstaat gleich.

Artikel 24

Sind nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten anrechnungsfähige Versicherungszeiten vorhanden, so werden für den Erwerb des Leistungsanspruchs nach den anzuwendenden Rechtsvorschriften auch die Versicherungszeiten berücksichtigt, die nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates anrechnungsfähig sind und nicht auf dieselbe Zeit entfallen. In welchem Ausmaß Versicherungszeiten anrechnungsfähig sind, richtet sich nach den Rechtsvorschriften, die die Anrechnungsfähigkeit bestimmen.

Artikel 25

Bei der Berechnung der Rente nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates werden

laget endast av de försäkringsperioder som enligt tillämplig lagstiftning i denna fördragslutande stat skall beaktas vid beräkning av pension.

Artikel 26

Nedanstående tillämpas på försäkringsorgan i Förbundsrepubliken Tyskland:

1. Försäkringsperioder, som skall beaktas enligt artikel 24, hänförs till den försäkringsgren vars försäkringsorgan är behörigt att fastställa förmån, när enbart Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning tillämpas. Skulle i enlighet härmed pensionsförsäkringen för gruvarbetare vara behörig försäkringsgren, beaktas inom denna pensionsförsäkring de försäkringsperioder som skall beaktas enligt Republiken Finlands lagstiftning rörande pensionsförsäkring för gruvarbetare, under förutsättning att dessa försäkringsperioder fullgjorts i gruvarbete under jord.

2. För bortfall av utjämningsförmån inom pensionsförsäkringen för gruvarbetare likställs Republiken Finlands gruvsdrift med Förbundsrepubliken Tysklands gruvsdrift.

3. Uppfylls villkoren för pensionsrätt utan beaktande av artikel 24, tillgodoräknas den på tillskottstid belöpande förmånsdelen endast till hälften, om till samma person utgår pension enligt Republiken Finlands arbetspensionslagstiftning och om vid fastställande av denna pension tillgodoräknas, med beaktande av artikel 27, tiden från pensionsfallet till pensionsåldern eller motsvarande gottgörelse. Uppfylls villkoren för pensionsrätt endast med beaktande av artikel 24, tillgodoräknas likaså den på tillskottstid belöpande förmånsdelen endast till hälften.

4. Barn tillägg eller belopp varmed barnpension stiger, utgår enligt den interna lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland, om rätt till pension föreligger utan beaktande av artikel 24 och om barnbidrag enligt Republiken Finlands lagstiftning inte utgår. I övriga fall utges barn tillägget eller det belopp varmed barnpensionen stiger, med hälften av sitt belopp enligt Förbundsrepubliken Tysklands interna lagstiftning.

Bemessningsgrundlagen nur aus den Versicherungszeiten gebildet, die nach den anzuwendenden Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates für die Rentenberechnung zu berücksichtigen sind.

Artikel 26

Für den Träger der Bundesrepublik Deutschland gilt folgendes:

(1) Die nach Artikel 24 zu berücksichtigenden Versicherungszeiten werden dem Versicherungszweig zugeordnet, dessen Träger unter ausschließlicher Anwendung der Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland für die Feststellung der Leistung zuständig ist. Wäre danach die knappschaftliche Rentenversicherung zuständig, so werden nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland zu berücksichtigende Versicherungszeiten in der knappschaftlichen Rentenversicherung berücksichtigt, wenn sie in bergbaulichen Betrieben unter Tage zurückgelegt sind.

(2) Für den Wegfall der Knappschaftsausgleichsleistung stehen knappschaftliche Betriebe in der Republik Finnland knappschaftlichen Betrieben in der Bundesrepublik Deutschland gleich.

(3) Sind die Voraussetzungen für den Rentenanspruch ohne Berücksichtigung des Artikels 24 erfüllt, so wird der auf die Zurechnungszeit entfallende Leistungsteil nur zur Hälfte angerechnet, wenn für dieselbe Person eine Rente aus der Rentenversicherung für Beschäftigte nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland gezahlt wird und für die Berechnung dieser Rente unter Berücksichtigung des Artikels 27 die Zeit bis zum Rentenalter oder das entsprechende Entgelt angerechnet wird. Sind die Voraussetzungen für den Rentenanspruch nur unter Berücksichtigung des Artikels 24 erfüllt, so wird der auf die Zurechnungszeit entfallende Leistungsteil ebenfalls nur zur Hälfte angerechnet.

(4) Der Kinderzuschuß oder der Betrag, um den sich die Waisenrente erhöht, wird nach Maßgabe des innerstaatlichen Rechts gezahlt, wenn der Anspruch auf Rente ohne Berücksichtigung des Artikels 24 besteht und Kindergeld nach den Vorschriften der Republik Finnland nicht zu zahlen ist. Andernfalls wird der Kinderzuschuß oder der Betrag, um den sich die Waisenrente erhöht, in Höhe der Hälfte des nach Maßgabe des innerstaatlichen Rechts in Betracht kommenden Betrags gezahlt.

5. Beror försäkringstillhörigheten av att mindre än ett visst antal avgifter erlagts, beaktas vid beslut om försäkringstillhörighet försäkringsperioder, som skall beaktas enligt Republiken Finlands lagstiftning.

(5) Hängt die Versicherungspflicht davon ab, daß weniger als eine bestimmte Zahl von Beiträgen entrichtet wurde, so werden die nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland zu berücksichtigenden Versicherungszeiten für die Entscheidung über die Versicherungspflicht berücksichtigt.

Artikel 27

Nedanstående tillämpas på försäkringsorgan i Republiken Finland:

Tillgodoräknas med beaktande av artikel 26 stycke 3 i enlighet med Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning förmånsdelen för tillskottstiden för pension, som hänför sig till pensionsförsäkringen, beaktas vid beräkning av pension åt samma person enligt Republiken Finlands lagstiftning endast hälften av tiden från pensionshändelsen till pensionsåldern eller motsvarande ersättning.

Artikel 27

Für den Träger der Republik Finnland gilt folgendes:

Wird nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland unter Berücksichtigung des Artikels 26 Absatz 3 ein auf die Zurechnungszeit entfallender Leistungsteil einer Rente aus der Rentenversicherung angerechnet, so wird für die Berechnung der derselben Person nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland zustehenden Rente die Zeit bis zum Rentenalter oder das entsprechende Entgelt nur zur Hälfte berücksichtigt.

Del 2

Pensioner enligt Republiken Finlands folkpensionslag och familjepensionslag

Teil 2

Rente nach dem Volksrentengesetz und dem Familienrentengesetz der Republik Finnland

Artikel 28

Nedanstående tillämpas vid beviljande av pension enligt Republiken Finlands folkpensionslag och familjepensionslag:

1. Personer som avses i artikel 3 stycke 2 punkterna a—b bibehåller vid flyttning till Förbundsrepubliken Tyskland rätten att under samma förutsättningar som finska medborgare erhålla pension, som utgör minst grunddelen av pensionen enligt folkpensionslagen och familjepensionslagen.

Artikel 28

Für die Gewährung der Rente nach dem Volksrentengesetz und dem Familienrentengesetz der Republik Finnland gilt folgendes:

(1) Die in Artikel 3 Absatz 2 Buchstaben a bis d bezeichneten Personen behalten, wenn sie den Aufenthalt in die Bundesrepublik Deutschland verlegen, unter denselben Voraussetzungen wie finnische Staatsangehörige den Anspruch auf Rente, und zwar mindestens in Höhe des Grundteils, nach dem Volksrentengesetz und nach dem Familienrentengesetz.

2. Person, som avses i stycke 1 och som enligt Republiken Finlands folkpensionslag inte är berättigad till ålderdomspensionen ens med beaktande av artikel 3 stycke 2, emedan han inte uppfyller förutsättningarna i denna lag med avseende på minimiuppehåll och insamlade av tider för bosättning i Republiken Finland, äger rätt att erhålla grunddelen av ålderdomspensionen medan han är bosatt i Republiken Finland eller i Förbundsrepubliken Tyskland. Förutsättningen härför är att personen i fråga

(2) Eine in Absatz 1 bezeichnete Person, der auch unter Berücksichtigung des Artikels 3 Absatz 2 keine Altersrente nach dem Volksrentengesetz der Republik Finnland zusteht, weil sie die nach diesem Gesetz bestehenden Voraussetzungen in bezug auf Mindestdauer und zeitliche Lagerung des Aufenthalts in der Republik Finnland nicht erfüllt, hat bei gewöhnlichem Aufenthalt in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland Anspruch auf den Grundteil der Altersrente,

efter fyllda 16 år varit bosatt i Republiken Finland under en oavbruten period om minst fem år.

3. Person, som avses i stycke 1 och som enligt Republiken Finlands familjepensionslag inte är berättigad till änkepension ens med beaktande av artikel 3 stycke 2, emedan han inte varit bosatt i Republiken Finland den dag då den person avled från vilken han härleder sin rättighet, äger rätt att erhålla änkepensionens grunddel, medan han är bosatt i Republiken Finland eller Förbundsrepubliken Tyskland. Förutsättningen är, att den avlidne var i artikel 3 stycke 2 punkterna a—c avsedd person och efter fyllda 16 år varit bosatt i Republiken Finland under en sammanhängande period om minst fem år och på sin dödsdag var bosatt i Republiken Finland eller Förbundsrepubliken Tyskland och att även änkan efter fyllda 16 år varit bosatt i Republiken Finland under en sammanhängande period om minst fem år.

4. Person, som avses i stycke 1 och som enligt Republiken Finlands familjepensionslag inte är berättigad till barnpension ens med beaktande av artikel 3 stycke 2, emedan han inte varit bosatt i Republiken Finland den dag då den person avled från vilken han härleder sin rättighet eller emedan han inte fötts i Republiken Finland efter den avlidnes död, äger rätt att erhålla barnpension medan han är bosatt i Republikens Finland eller Förbundsrepubliken Tyskland. Förutsättningen är, att den avlidne var i artikel 3 stycke 2 punkterna a-c avsedd person och efter fyllda 16 år varit bosatt i Republiken Finland under en sammanhängande period om minst fem år och på sin dödsdag var bosatt i Republiken Finland eller Förbundsrepubliken Tyskland.

wenn sie sich nach dem vollendeten sechzehnten Lebensjahr mindestens fünf Jahre lang ununterbrochen in der Republik Finnland aufgehalten hat.

(3) Eine in Absatz 1 bezeichnete Person, der auch unter Berücksichtigung des Artikels 3 Absatz 2 keine Witwenrente nach dem Familienrentengesetz in der Republik Finnland zusteht, weil sie sich am Tage des Todes des Verstorbenen, von dem sie den Anspruch ableitet, nicht gewöhnlich in der Republik Finnland aufgehalten hat, hat bei gewöhnlichem Aufenthalt in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland Anspruch auf den Grundteil der Witwenrente, wenn der Verstorbene zu den in Artikel 3 Absatz 2 Buchstaben a bis c bezeichneten Personen gehört und sich nach dem vollendeten sechzehnten Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in der Republik Finnland und am Tage des Todes gewöhnlich in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland aufgehalten hat und die Witwe sich ebenfalls nach dem vollendeten sechzehnten Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in der Republik Finnland aufgehalten hat.

(4) Eine in Absatz 1 bezeichnete Person, der auch unter Berücksichtigung des Artikels 3 Absatz 2 keine Kinderrente nach dem Familienrentengesetz der Republik Finnland zusteht, weil sie sich am Tage des Todes des Verstorbenen, von dem sie den Anspruch ableitet, nicht gewöhnlich in der Republik Finnland aufgehalten hat oder weil sie nach dem Tode des Verstorbenen nicht in der Republik Finnland geboren wurde, hat bei gewöhnlichem Aufenthalt in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland Anspruch auf Kinderrente, wenn der Verstorbene zu den in Artikel 3 Absatz 2 Buchstaben a bis c bezeichneten Personen gehört und sich nach dem vollendeten sechzehnten Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in der Republik Finnland und am Tage des Todes gewöhnlich in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland aufgehalten hat.

AVDELNING III

Övriga bestämmelser

Kapitel 1

Handräckning och rättsbjud

Artikel 29

1. De fördragsslutande staternas försäkringsorgan, sammanslutningar av försäkringsorgan, myndigheter och domstolar skall vid tillämpningen av i artikel 2 stycke 1 avsedd lagstiftning och denna överenskommelse lämna varandra ömsesidigt bistånd på samma sätt som om de tillämpade sin egen lagstiftning. Biståndet lämnas kostnadsfritt. Kontantutlägg med undantag av portokostnader skall dock ersättas.

2. Första satsen i stycke 1 tillämpas även på läkarundersökningar. Det organ som begärt läkarundersökningen ersätter kostnader för undersökningen, resekostnader, förlust av arbetsförtjänst, uppehållskostnader i samband med undersökningstiden och andra kontantutlägg med undantag av portokostnader. Kostnaderna ersätts icke, om det ligger i båda fördragsslutande staternas behöriga försäkringsorgans intresse att läkarundersökningen kommer till stånd.

Artikel 30

1. Av fördragsslutande stats domstolar meddelade verkställbara domar ävensom av fördragsslutande stats försäkringsorgan eller myndigheter utfärdade verkställbara handlingar rörande avgifter och andra fordringar på grund av socialförsäkring skall erkännas i den andra fördragsslutande staten.

2. Erkännande får vägras endast om det strider mot den allmänna rättsordningen i den fördragsslutande stat där beslutet eller handlingen åberopas.

3. Enligt stycke 1 erkända verkställbara beslut och handlingar skall verkställas i den andra fördragsslutande staten. Vid verkställandet förfäres i enlighet med vad som enligt lagstiftningen i den stat, inom vars territorium verkställandet skall ske, gäller för verkställande av motsvarande beslut och handlingar i denna stat. Beslutet eller handlingen skall förses med intyg om dess verkställbarhet (exigibilitetsklausul).

ABSCHNITT III

Verschiedene Bestimmungen

Kapitel 1

Amtsbilfe und Rechtsbilfe

Artikel 29

(1) Die Träger, Verbände von Trägern, Behörden und Gerichte der Vertragsstaaten leisten einander bei Durchführung der in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Rechtsvorschriften und dieses Abkommens gegenseitige Hilfe, als wendeten sie die für sie geltenden Rechtsvorschriften an. Die Hilfe ist kostenlos. Barauslagen mit Ausnahme der Portokosten werden jedoch erstattet.

(2) Absatz 1 Satz 1 gilt auch für ärztliche Untersuchungen. Die Kosten für die Untersuchungen, die Reisekosten, der Verdienstausfall, die Kosten für Unterbringung zu Beobachtungszwecken und sonstige Barauslagen mit Ausnahme der Portokosten sind von der ersuchenden Stelle zu erstatten. Die Kosten werden nicht erstattet, wenn die ärztliche Untersuchung im Interesse der zuständigen Träger beider Vertragsstaaten liegt.

Artikel 30

(1) Die vollstreckbaren Entscheidungen der Gerichte sowie die vollstreckbaren Urkunden der Träger oder der Behörden eines Vertragsstaates über Beiträge und sonstige Forderungen aus der Sozialversicherung werden im anderen Vertragsstaat anerkannt.

(2) Die Anerkennung darf nur versagt werden, wenn sie der öffentlichen Ordnung des Vertragsstaates widerspricht, in dem die Entscheidung oder die Urkunde anerkannt werden soll.

(3) Die nach Absatz 1 anerkannten vollstreckbaren Entscheidungen und Urkunden werden im anderen Vertragsstaat vollstreckt. Das Vollstreckungsverfahren richtet sich nach den Rechtsvorschriften, die in dem Vertragsstaat, in dem vollstreckt werden soll, für die Vollstreckung der in diesem Vertragsstaat erlassenen entsprechenden Entscheidungen und Urkunden gelten. Die Ausfertigung der Entscheidung oder der Urkunde muß mit der Bestätigung ihrer Vollstreckbarkeit (Vollstreckungsklausel) versehen sein.

4. Har försäkringsorgan i fördragsslutande stat fordringar på oguldna avgifter, skall vid tvångsverkställighet ävensom vid konkurs- och ackordförfarande i den andra fördragsslutande staten sådana fordringar ha samma förmånsrätt som motsvarande fordringar i denna fördragsslutande stat.

Artikel 31

1. I fördragsslutande stats lagstiftning föreskriven befrielse från skatter eller avgifter eller nedsättning av dessa, häri inbegripet konsulära och administrativa avgifter, för handlingar som skall företes vid tillämpning av denna lagstiftning skall utsträckas att omfatta även motsvarande handlingar som skall företes vid tillämpning av denna överenskommelse eller i artikel 2 stycke 1 avsedd lagstiftning i den andra fördragsslutande staten.

2. Handlingar, som skall företes vid tillämpning av denna överenskommelse eller i artikel 2 stycke 1 avsedd lagstiftning i fördragsslutande, stat, behöver inte legaliseras eller undergå någon annan liknande formalitet vid återopande hos den andra fördragsslutande statens organ.

Artikel 32

I artikel 29 stycke 1 angivna organ kan vid tillämpning av i artikel 2 stycke 1 avsedd lagstiftning och denna överenskommelse stå i omedelbar kontakt med varandra och med berörda personer och deras ombud på sitt eget tjänstespråk. Detta påverkar inte lagstiftningen om anlitan av tolk. Domar, beslut och andra handlingar kan i rekommenderat brev direkt tillställas person som uppehåller sig i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 33

1. Har ansökan om förmån gjorts enligt fördragsslutande stats lagstiftning hos organ i den andra fördragsslutande staten, vilket enligt den för detta organ gällande lagstiftningen är behörigt att mottaga ansökan om motsvarande förmån, skall ansökan betraktas såsom gjord hos behörigt försäkringsorgan. Ovanstående äger motsvarande tillämpning på andra ansökningar samt förklaringar och besvärsskrifter.

(4) Forderungen von Trägern in einem Vertragsstaat aus Beitragsrückständen haben bei der Zwangsvollstreckung sowie im Konkurs- und Vergleichsverfahren im anderen Vertragsstaat die gleichen Vorrechte wie entsprechende Forderungen in diesem Vertragsstaat.

Artikel 31

(1) Die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vorgesehene Befreiung oder Ermäßigung von Steuern oder Gebühren einschließlich Konsulargebühren und Verwaltungsabgaben für Schriftstücke oder Urkunden, die in Anwendung dieser Rechtsvorschriften vorzulegen sind, erstreckt sich auch auf die entsprechenden Schriftstücke und Urkunden, die in Anwendung dieses Abkommens oder der in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates vorzulegen sind.

(2) Urkunden, die in Anwendung dieses Abkommens oder der in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vorzulegen sind, bedürfen zur Verwendung gegenüber Stellen des anderen Vertragsstaates keiner Legalisation oder einer anderen ähnlichen Förmlichkeit.

Artikel 32

Die in Artikel 29 Absatz 1 genannten Stellen können bei Durchführung der in Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Rechtsvorschriften und dieses Abkommens unmittelbar miteinander und mit den beteiligten Personen und deren Vertretern in ihren Amtssprachen verkehren. Rechtsvorschriften über die Zuziehung von Dolmetschern bleiben unberührt. Urteile, Bescheide oder sonstige Schriftstücke können einer Person, die sich im anderen Vertragsstaat aufhält, unmittelbar durch eingeschriebenen Brief mit Rückschein zugestellt werden.

Artikel 33

(1) Ist der Antrag auf eine Leistung nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates bei einer Stelle im anderen Vertragsstaat gestellt worden, die für die Annahme des Antrags auf eine entsprechende Leistung nach den für sie geltenden Rechtsvorschriften zugelassen ist, so gilt der Antrag als bei dem zuständigen Träger gestellt. Dies gilt für sonstige Anträge sowie für Erklärungen und Rechtsbehelfe entsprechend.

2. Ansökningar, förklaringar och besvärsskrifter skall av det organ i fördragsslutande stat, till vilket de ingivits ofördröjligen vidarebefordras till behörigt organ i den andra fördragsslutande staten.

3. Ansökan om förmån enligt fördragsslutande stats lagstiftning betraktas även som ansökan om motsvarande förmån enligt lagstiftningen i den andra fördragsslutande staten. Detta gäller dock icke om den sökande uttryckligen begär, att fastställandet av rätt som förvärvats enligt den andra fördragsslutande stats lagstiftning skall uppskjutas i sådana fall i vilka den sökande enligt denna fördragsslutande stats lagstiftning kan bestämma tidpunkten vid vilken förutsättningarna för erhållande av förmånen uppfylls.

Artikel 34

Fördragsslutande stats utsända konsulära myndigheter i den andra fördragsslutande staten äger rätt att utan att förete fullmakt på förmånsberättigads begäran vidtaga erforderliga åtgärder för att trygga och vidmakthålla rättigheter för medborgare i den stat de representerar. Särskilt kan de hos organ som avses i artikel 29 stycke 1 i medborgarnas intresse göra ansökningar, avge förklaringar och inlämna besvärsskrifter.

Kapitel 2

Överenskommelsens tillämpning och tolkning

Artikel 35

1. Regeringarna eller de behöriga myndigheterna kan överenskomma om de administrativa åtgärder som behövs för överenskommelsens tillämpning. De skall underrätta varandra om ändringar och utvidgningar av den i artikel 2 angivna lagstiftningen som gäller dem.

2. För överenskommelsens tillämpning inrättas följande kontaktorgan:

i Förbundsrepubliken Tyskland
för sjukförsäkring der Bundesverband der Ortskrankenkassen, Bonn, (ortssjukassornas förbundsorganisation),
för olycksfallsförsäkring der Hauptverband

(2) Die Anträge, Erklärungen und Rechtsbehelfe sind von der Stelle des einen Vertragsstaates, bei der sie eingereicht worden sind, unverzüglich an die zuständige Stelle des anderen Vertragsstaates weiterzuleiten.

(3) Ein Antrag auf Leistungen nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates gilt auch als Antrag auf eine entsprechende Leistung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates. Dies gilt nicht, wenn der Antragssteller ausdrücklich beantragt, daß die Feststellung der nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates erworbenen Ansprüche in den Fällen aufgeschoben wird, in denen er nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates den Zeitpunkt bestimmen kann, der für die Erfüllung der Leistungsvoraussetzungen maßgeblich sein soll.

Artikel 34

Die berufskonsularischen Vertretungen des einen Vertragsstaates im anderen Vertragsstaat sind berechtigt, auf Antrag der Berechtigten die zur Sicherung und Erhaltung der Rechte der Staatsangehörigen des ersten Staates notwendigen Handlungen ohne Nachweis einer Vollmacht vorzunehmen. Sie können insbesondere bei den in Artikel 29 Absatz 1 genannten Stellen im Interesse der Staatsangehörigen Anträge stellen, Erklärungen abgeben oder Rechtsbehelfe einbringen.

Kapitel 2

Durchführung und Auslegung des Abkommens

Artikel 35

(1) Die Regierungen oder die zuständigen Behörden können die zur Durchführung des Abkommens notwendigen Verwaltungsmassnahmen vereinbaren. Sie unterrichten einander über Änderungen und Ergänzungen der für sie geltenden in Artikel 2 bezeichneten Rechtsvorschriften.

(2) Zur Durchführung des Abkommens werden hiermit folgende Verbindungsstellen eingerichtet:

in der Bundesrepublik Deutschland
für die Krankenversicherung der Bundesverband der Ortskrankenkassen, Bonn,

für die Unfallversicherung der Hauptverband

der gewerblichen Berufsgenossenschaften e.V., Bonn, (de indutsriella yrkesföreningarnas centralorganisation),

för pensionsförsäkring för arbetare die Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein, Lübeck, (landsförsäkringsanstalten Schleswig-Holstein),

för pensionsförsäkring för tjänstemän die Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, Berlin, (försäkringsanstalten för tjänstemän),

för pensionsförsäkring för gruvarbetare die Bundesknappschaft, Bochum, (gruvarbetarorganisationen),

för tilläggsförsäkringen för gruvarbetare die Landesversicherungsanstalt für das Saarland, Saarbrücken, (landsförsäkringsanstalten för Saarland);

i Republiken Finland

för sjuk-, folkpensions- och allmän familjepensionsförsäkring Folkpensionsanstalten,

för arbetspensionsförsäkring Pensionsskyddscentralen,

för olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund,

för folkhälso- och sjukhusservice medicinalstyrelsen,

för moderskapsunderstöd socialstyrelsen.

Artikel 36

Fördragsslutande stats försäkringsorgan kan med befriande verkan utge kontantförmåner i den andra fördragsslutande statens valuta till person som uppehåller sig inom denna andra fördragsslutande stats territorium. I förhållandet mellan försäkringsorganet och den förmånsberättigade tillämpas den dags valutakurs som lagts till grund för kontantförmånens överförande. Skall försäkringsorgan i fördragsslutande stat göra utbetalningar till försäkringsorgan i den andra fördragsslutande staten, skall detta ske i den sistnämnda statens valuta. Försäkringsorgans utbetalningar till försäkringsorgan i den andra fördragsslutande staten skall i fall som avses i artikel 30 eller artikel 37 ske i den förstnämnda fördragsslutande statens valuta.

4 167900617X

der gewerblichen Berufsgenossenschaften e.V., Bonn,

für die Rentenversicherung der Arbeiter die Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein, Lübeck,

für die Rentenversicherung der Angestellten die Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, Berlin,

für die knappschaftliche Rentenversicherung die Bundesknappschaft, Bochum,

für die hüttenknappschaftliche Zusatzversicherung die Landesversicherungsanstalt für das Saarland, Saarbrücken;

in der Republik Finnland

für die Krankenversicherung, die Volksrentenversicherung und die allgemeine Familienrentenversicherung Kansaneläkelaitos (KELA) — Sozialversicherungsanstalt,

für die Beschäftigtenrentenversicherung Eläketurvakeskus (ETK) — Zentralanstalt des Rentenschutzes,

für die Unfall- und Berufskrankheitenversicherung Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto (TVL) — Verband der Unfallversicherungsanstalten,

für die Sachleistungen der Volksgesundheit und der Krankenhäuser lääkintöhallitus — das Zentralamt für Gesundheitswesen,

für die Mutterschaftshilfe sosiaalihalitus — das Zentralamt für Sozialwesen.

Artikel 36

Geldleistungen können von einem Träger eines Vertragsstaates an eine Person, die sich im anderen Vertragsstaat aufhält, in dessen Währung mit befreiender Wirkung erbracht werden. Im Verhältnis zwischen dem Träger und dem Berechtigten ist für die Umrechnung der Kurs des Tages massgebend, der bei der Übermittlung der Geldleistung zugrunde gelegt worden ist. Hat ein Träger an einen Träger des anderen Vertragsstaates Zahlungen vorzunehmen, so sind diese in der Währung des zweiten Vertragsstaates zu leisten. Hat ein Träger im Falle des Artikels 30 oder des Artikels 37 an einen Träger des anderen Vertragsstaates Zahlungen vorzunehmen, so sind diese in der Währung des ersten Vertragsstaates zu leisten.

Artikel 37

1. Har person enligt fördragsslutande stats lagstiftning rätt att erhålla ersättning för skada som inträffat på den andra fördragsslutande statens territorium och har han enligt den sistnämnda statens lagstiftning rätt att kräva skadeersättning av tredje person, övergår ersättningsanspråket till den förstnämnda fördragsslutande statens försäkringsorgan enligt den för detta organ gällande lagstiftningen eller kan detta organ enligt den lagstiftning som gäller för det minska sin ersättning.

2. Har försäkringsorgan i fördragsslutande stat enligt fördragsslutande stats lagstiftning ursprungligt ersättningsanspråk mot tredje person, skall den andra fördragsslutande staten erkänna detta.

3. Har försäkringsorgan i fördragsslutande stat ersättningsanspråk rörande likadana utbetalningar eller rätt att minska ersättningen med anledning av samma skadefall som försäkringsorgan i den andra fördragsslutande staten, skall försäkringsorgan i fördragsslutande stat på begäran av försäkringsorgan i den andra fördragsslutande staten framställa även detta anspråk. Tredje person kan med befriande verkan fullgöra båda anspråken genom att erlægga ersättningsbeloppet till någotdera försäkringsorganet. Försäkringsorganen är inbördes utjämnings-skyldiga i den proportion i vilken de belopp som skall erläggas åt dem står till varandra.

Artikel 38

1. Har fördragsslutande stats försäkringsorgan felaktigt utgivit kontantförmåner, kan det felaktigt utbetalade beloppet för försäkringsorganets räkning innehållas från motsvarande förmån enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning.

2. Stycke 1 äger motsvarande tillämpning, om utgivningen av dagpenning inom sjukförsäkringen enligt fördragsslutande stats lagstiftning sammanfaller med utgivningen av pension enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning.

3. Har fördragsslutande stats försäkringsorgan utgivit förskott avseende förmån enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning, skall det utbetalade beloppet innehållas från förmånen för försäkringsorganets räkning.

4. Innehållning enligt styckena 1—3 är tillåten endast då den inte är möjlig på annat sätt.

Artikel 37

(1) Hat eine Person, die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates Leistungen für einen Schaden zu erhalten hat, der im anderen Vertragsstaat eingetreten ist, nach dessen Vorschriften gegen einen Dritten Anspruch auf Ersatz des Schadens, so geht der Ersatzanspruch auf den Träger des ersten Vertragsstaates nach den für ihn geltenden Rechtsvorschriften über oder dieser Träger kann seine Leistung nach den für ihn geltenden Rechtsvorschriften kürzen.

(2) Hat der Träger eines Vertragsstaates nach dessen Rechtsvorschriften gegen einen Dritten einen ursprünglichen Ersatzanspruch, so erkennt der andere Vertragsstaat dies an.

(3) Stehen Ersatzansprüche oder das Recht zur Kürzung hinsichtlich gleichartiger Leistungen aus demselben Schadensfall sowohl einem Träger des einen Vertragsstaates als auch einem Träger des anderen Vertragsstaates zu, so macht der Träger des einen Vertragsstaates auf Antrag des Trägers des anderen Vertragsstaates auch dessen Ersatzanspruch geltend. Der Dritte kann die Ansprüche der beiden Träger mit befreiender Wirkung durch Zahlung an den einen oder anderen Träger befriedigen. Im Innenverhältnis sind die Träger anteilig im Verhältnis der von ihnen zu erbringenden Leistungen ausgleichspflichtig.

Artikel 38

(1) Hat der Träger eines Vertragsstaates Geldleistungen zu Unrecht gewährt, so kann der zu Unrecht gezahlte Betrag von einer entsprechenden Leistung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates zugunsten des Trägers einbehalten werden.

(2) Absatz 1 gilt entsprechend, wenn die Gewährung von Krankengeld nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates mit der Gewährung einer Rente nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates zusammentrifft.

(3) Hat der Träger eines Vertragsstaates einen Vorschuß im Hinblick auf den Anspruch auf eine Leistung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates gezahlt, so ist der gezahlte Betrag von der Leistung zugunsten dieses Trägers einzubehalten.

(4) Eine Einbehaltung nach den Absätzen 1 bis 3 ist nur zulässig, soweit sie anderweitig nicht möglich ist.

5. Är person enligt fördragsslutande stats lagstiftning berättigad till kontantförmån för tid för vilken han eller hans anhöriga erhållit förmåner från ett socialhjälsorgan i den andra fördragsslutande staten, skall denna kontantförmån på begäran av det ersättningsberättigade socialhjälsorganet innehållas för dettas räkning som om vore detta organ ett socialhjälsorgan med säte i den förstnämnda fördragsslutande staten.

Artikel 39

1. Tvister mellan de båda fördragsslutande staterna rörande tolkning eller tillämpning av överenskommelsen skall såvitt möjligt biläggas genom de behöriga myndigheterna.

2. Kan en tvist icke biläggas på detta sätt, hänskjuts den på begäran av fördragsslutande stat till skiljedomstol.

3. Skiljedomstol bildas för varje särskilt fall genom att bägge fördragsslutande stater utser en medlem och dessa båda medlemmar enar sig om en medborgare i tredje stat som ordförande, vilken utses av de båda fördragsslutande staternas regeringar. Medlemmarna utses inom två månader och ordföranden inom tre månader från det fördragsslutande part meddelat den andra fördragsslutande parten att den önskar hänskjuta tvisten till skiljedomstol.

4. Iakttages de i stycke 3 angivna fristerna icke, kan, om ej annorlunda överenskommes, fördragsslutande part hänvända sig till presidenten för Internationella domstolen med begäran om utseende av erforderliga personer. Är presidenten medborgare i fördragsslutande stat eller är han av annan anledning förhindrad, skall personerna utses av vicepresidenten. Är även vicepresidenten medborgare i fördragsslutande stat eller av annan anledning förhindrad, skall personerna utses av den till rangen därefter främste medlemmen av domstolen, som icke är medborgare i fördragsslutande stat.

5. Skiljedomstolen träffar sitt avgörande genom majoritetsbeslut på grundval av avtal mellan parterna och allmän folkrätt. Dess beslut är bindande. Vardera fördragsslutande staten bär kostnaderna för sin medlem och för sitt deltagande i skiljedomsförfarandet. Kost-

(5) Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates Anspruch auf eine Geldleistung für einen Zeitraum, für den ihr oder ihren Angehörigen von einem Fürsorgeträger des anderen Vertragsstaates Leistungen gewährt worden sind, so ist diese Geldleistung auf Ersuchen und zugunsten des ersatzberechtigten Fürsorgeträgers einzubehalten, als sei dieser ein Fürsorgeträger mit dem Sitz im ersten Vertragsstaat.

Artikel 39

(1) Streitigkeiten zwischen den beiden Vertragsstaaten über die Auslegung oder Anwendung des Abkommens sollen, soweit möglich, durch die zuständigen Behörden beigelegt werden.

(2) Kann eine Streitigkeit auf diese Weise nicht beigelegt werden, so wird sie auf Verlangen eines Vertragsstaates einem Schiedsgericht unterbreitet.

(3) Das Schiedsgericht wird von Fall zu Fall gebildet, indem jeder Vertragsstaat ein Mitglied bestellt und beide Mitglieder sich auf den Angehörigen eines dritten Staates als Obmann einigen, der von den Regierungen beider Vertragsstaaten bestellt wird. Die Mitglieder werden innerhalb von zwei Monaten, der Obmann einigen, der von den Regierungen beider nachdem der eine Vertragsstaat dem anderen mitgeteilt hat, daß er die Streitigkeit einem Schiedsgericht unterbreiten will.

(4) Werden die in Absatz 3 genannten Fristen nicht eingehalten, so kann in Ermangelung einer anderen Vereinbarung jeder Vertragsstaat den Präsidenten des Internationalen Gerichtshofes bitten, die erforderlichen Ernennungen vorzunehmen. Ist der Präsident Staatsangehöriger eines Vertragsstaates oder ist er aus einem anderen Grund verhindert, so soll der Vizepräsident die Ernennung vornehmen. Ist auch der Vizepräsident Staatsangehöriger eines Vertragsstaates oder ist auch er verhindert, so soll das im Rang nächstfolgende Mitglied des Gerichtshofes, das nicht Staatsangehöriger eines Vertragsstaates ist, die Ernennungen vornehmen.

(5) Das Schiedsgericht entscheidet mit Stimmenmehrheit auf Grund der zwischen den Parteien bestehenden Verträge und des allgemeinen Völkerrechts. Seine Entscheidungen sind bindend. Jeder Vertragsstaat trägt die Kosten seines Mitgliedes sowie seiner Vertre-

naderna för ordföranden och övriga kostnader bärs av de fördragsslutande staterna till lika delar. Skiljedomstolen kan besluta om annan kostnadsreglering. I övrigt reglerar skiljedomstolen själv sitt förfarande.

AVDELNING IV

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 40

1. Denna överenskommelse ger ingen rätt till förmåner för tiden före dess ikraftträdande.

2. Vid tillämpning av denna överenskommelse beaktas även före dess ikraftträdande rådande omständigheter, som är betydelsefulla enligt de fördragsslutande staternas lagstiftningar.

3. Tidigare avgöranden hindrar icke överenskommelsens tillämpning.

4. Pensioner, som fastställts före denna överenskommelsens ikraftträdande, kan med beaktande av bestämmelserna i överenskommelsen av försäkringsorgan självmant omprövas utan ansökan. I sådana fall anses den dag då försäkringsorganet inleder sitt förfarande som dagen för ansökan enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning. Artikel 33 stycke 2 och 3 äger motsvarande tillämpning.

5. Skulle omprövning enligt stycke 4 innebära att pension ej skall utgå eller att pension skall utgå med lägre belopp än det som senast utbetalats före överenskommelsens ikraftträdande, skall pensionen alltjämt utgå med samma belopp som förut.

Artikel 41

Det bifogade slutprotokollet utgör en integrerande del av denna överenskommelse.

Artikel 42

Denna överenskommelse utsträcks i enlighet med det den 3 september 1971 ingångna fyrmaktsavtalet med iakttagande av fastsällt förfarande till att omfatta Västberlin, såvida inte Förbundsrepubliken Tysklands regering inom tre månader efter överenskommelsens ikraftträdande till Finlands regering avger meddelande med motsatt innehåll.

tion in dem Verfahren vor dem Schiedsgericht. Die Kosten des Obmanns sowie die sonstigen Kosten werden von den Vertragsstaaten zu gleichen Teilen getragen. Das Schiedsgericht kann eine andere Kostenregelung treffen. Im übrigen regelt das Schiedsgericht sein Verfahren selbst.

ABSCHNITT IV

Übergangs- und Schlußbestimmungen

Artikel 40

(1) Dieses Abkommen begründet keinen Anspruch auf Zahlung von Leistungen für die Zeit vor seinem Inkrafttreten.

(2) Bei Anwendung dieses Abkommens werden auch die vor seinem Inkrafttreten nach den Rechtsvorschriften der Vertragsstaaten gegebenen erheblichen Tatsachen berücksichtigt.

(3) Frühere Entscheidungen stehen der Anwendung des Abkommens nicht entgegen.

(4) Renten, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens festgestellt sind, können unter dessen Berücksichtigung von Amts wegen neu festgestellt werden. In diesen Fällen gilt der Tag, an dem der Träger das Verfahren einleitet, als Tag der Antragstellung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates. Artikel 33 Absätze 2 und 3 gilt entsprechend.

(5) Ergäbe die Neufeststellung nach Absatz 4 keine oder eine niedrigere Rente, als sie zuletzt für die Zeit vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens gezahlt worden ist, so ist die Rente in der Höhe des bisherigen Zahlungsbetrages weiterzugewähren.

Artikel 41

Das beiliegende Schlußprotokoll ist Bestandteil dieses Abkommens.

Artikel 42

Dieses Abkommen wird entsprechend dem Viermächte-Abkommen vom 3. September 1971 in Übereinstimmung mit den festgelegten Verfahren auf Berlin (West) ausgedehnt, sofern nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland gegenüber der Regierung der Republik Finnland innerhalb von drei Monaten nach Inkrafttreten des Abkommens eine gegen- teilige Erklärung abgibt.

Artikel 43

1. Denna överenskommelse skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall så snart som möjligt utväxlas i Bonn.

2. Denna överenskommelse träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter utgången av den månad, under vilken ratifikationsinstrumenten utväxlas.

3. Vid denna överenskommelses ikraftträdande upphör överenskommelsen av den 18 juni 1927 mellan Republiken Finland och Tyska Riket angående olycksfallsförsäkring.

Artikel 44

1. Överenskommelsen ingås på obestämd tid. Vardera fördragsslutande staten kan med iakttagande av tre månaders uppsägningstid uppsäga den till utgången av ett kalenderår.

2. Upphör överenskommelsen på grund av uppsägning att vara i kraft, skall dess bestämmelser gälla beträffande förmån vartill rätt förvärvats dessförinnan. Lagstiftning som inskränker rätten till förmån för den som vistas utomlands eller föreskriver innehållande eller indragning av förmån, tillämpas ej beträffande ovan nämnda förmåner.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade av sina regeringar, undertecknat denna överenskommelse och försett den med sina sigill.

Som skedde i Helsingfors den 23 april 1927 i två originalexemplar, vardera på finska och tyska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

För Republiken

Finland

Matti Tuominen

För Förbundsrepubliken

Tyskland

Klaus Simon

Artikel 43

(1) Dieses Abkommen bedarf der Ratifikation; die Ratifikationsurkunden werden so bald wie möglich in Bonn ausgetauscht.

(2) Dieses Abkommen tritt am ersten Tag des zweiten Monats nach Ablauf des Monats in Kraft, in dem die Ratifikationsurkunden ausgetauscht werden.

(3) Mit dem Inkrafttreten dieses Abkommens tritt das am 18. Juni 1927 unterzeichnete Übereinkommen zwischen dem Deutschen Reich und der Republik Finnland über Unfallversicherung außer Kraft.

Artikel 44

(1) Das Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen. Jeder Vertragsstaat kann es unter Einhaltung einer Frist von drei Monaten zum Ende eines Kalenderjahres kündigen.

(2) Tritt das Abkommen infolge Kündigung außer Kraft, so gelten seine Bestimmungen für die bis dahin erworbenen Leistungsansprüche weiter. Einschränkende Rechtsvorschriften über den Ausschluß eines Anspruchs oder das Ruhen oder die Entziehung von Leistungen wegen des Aufenthaltes im Ausland bleiben für diese Ansprüche unberücksichtigt.

Zu Urkund dessen haben die hierzu von ihren Regierungen gehörig befugten Unterzeichneten dieses Abkommen unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Geschehen zu Helsinki am 23. April 1927 in zwei Urschriften, jede in finnischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Für die

Republik Finnland

Matti Tuominen

Für die

Bundesrepublik Deutschland

Klaus Simon

SLUTPROTOKOLL

till överenskommelsen mellan Republiken
Finland och Förbundsrepubliken Tyskland
om social trygghet

Vid undertecknandet av den denna dag mellan Republiken Finland och Förbundsrepubliken Tyskland ingångna överenskommelsen om social trygghet har de båda fördragsslutande staternas befullmäktigade ombud förklarat sig eniga om följande:

1. Med avseende på artikel 2 i överenskommelsen:

a) Överenskommelsens avdelning II kapitel 3 med undantag av artikel 23 tillämpas inte på den i Förbundsrepubliken Tyskland gällande tilläggsförsäkringen för gruvarbetare och åldershjälpen för lantbrukare.

b) Uppfyller enligt fördragsslutande statslagstiftning förutsättningarna för tillämpning av denna överenskommelse även förutsättningarna för tillämpning av någon annan överenskommelse eller överstatlig bestämmelse, skall denna fördragsslutande stats försäkringsorgan vid överenskommelsens tillämpning bortse från den andra överenskommelsens eller den överstatliga bestämmelsen.

c) Bestämmelsen i artikel 2 stycke 2 punkt b i överenskommelsen tillämpas inte, om lagstiftningen om social trygghet, som för Förbundsrepubliken Tysklands del följer av mellanstatlig överenskommelse eller av överstatlig rätt eller som avser tillämpningen av dessa, innehåller stadganden om försäkringsförpliktelser.

d) Republiken Finlands lagstiftning omfattar även bestämmelser rörande förpliktelse att erlagga avgifter som hör till de i artikel 2 stycke 1 punkt 2 i överenskommelsen nämnda systemen för social trygghet.

SCHLUßPROTOKOLL

zum Abkommen
zwischen der Republik Finnland und
der Bundesrepublik Deutschland
über
Soziale Sicherheit

Bei Unterzeichnung des heute zwischen der Republik Finnland und der Bundesrepublik Deutschland geschlossenen Abkommens über Soziale Sicherheit erklärten die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten, daß Einverständnis über folgendes besteht:

1. Zu Artikel 2 des Abkommens:

a) Für die in der Bundesrepublik Deutschland bestehende hüttenknappschaftliche Zusatzversicherung und für die Altershilfe für Landwirte gilt Abschnitt II Kapitel 3 des Abkommens mit Ausnahme des Artikels 23 nicht.

b) Sind nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates außer den Voraussetzungen für die Anwendung des Abkommens auch die Voraussetzungen für die Anwendung eines anderen Abkommens oder einer überstaatlichen Regelung erfüllt, so läßt der Träger dieses Vertragsstaates bei Anwendung des Abkommens das andere Abkommen oder die überstaatliche Regelung unberücksichtigt.

c) Artikel 2 Absatz 2 des Abkommens und die Bestimmung unter Buchstabe b finden keine Anwendung soweit die Rechtsvorschriften über Soziale Sicherheit, die sich für die Bundesrepublik Deutschland aus zwischenstaatlichen Verträgen oder überstaatlichem Recht ergeben oder zu deren Ausführung dienen, Versicherungslastregelungen enthalten.

d) Rechtsvorschriften der Republik Finnland sind auch deren Bestimmungen über die Pflicht zur Entrichtung von Beiträgen zu den in Artikel 2 Absatz 1 Nummer 2 des Abkommens bezeichneten Systemen der Sozialen Sicherheit.

2. Med avseende på artikel 3 i överenskommelsen:

a) Stadganden om försäkringsförpliktelser i statsfördrag ingångna av Förbundsrepubliken Tyskland berörs ej.

b) Fördragsslutande stats lagstiftning, som säkerställer försäkrades och arbetsgivares medverkan i organ för försäkringsorgan och sammanslutningars självstyrelse samt i rättstillämpningen på den sociala trygghetens område, berörs ej.

c) Finska medborgare, som är bosatta utanför Förbundsrepubliken Tyskland, är berättigade till frivillig försäkring inom den tyska pensionsförsäkringen, om de erlagt avgifter till den för minst 60 månader eller var berättigade därtill på grund av övergångsbestämmelser som var i kraft före den 19 oktober 1972. Detta gäller även i artikel 3 stycke 2 punkterna b och c avsedda flyktingar och statslösa personer som är bosatta i Republiken Finland.

d) Medborgare i fördragsslutande stat, vilka tillsammans med sina barn är bosatta i den andra fördragsslutande staten, har med avseende på erhållande av barnbidrag samma rättigheter och skyldigheter som medborgare i den sistnämnda staten. Medför detta rätt till barnbidrag i båda fördragsslutande staterna, skall barnbidraget utges endast enligt den fördragsslutande stats stadganden i vilken barnen är bosatta.

3. Med avseende på artiklarna 4, 18, 22 och 23 i överenskommelsen:

Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning om utgivande av förmåner för olycksfall (yrkessjukdomar), vid vilkas inträffande den skadade icke var försäkrad enligt förbunds-rätten, eller på grund av försäkringsperioder, som icke fullgjorts enligt förbunds-rätten, berörs ej.

4. Med avseende på artiklarna 5—10 i överenskommelsen:

Är på grund av överenskommelsen person till följd av sysselsättning obligatoriskt försäkrad enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning, tillämpas lagstiftning rörande försäkringsplikt i Republiken Finland och betalningsplikt, som uppstår på grundvalen av lön för sagda

2. Zu Artikel 3 des Abkommens:

a) Versicherungslastregelungen in den von der Bundesrepublik Deutschland geschlossenen Staatsverträgen bleiben unberührt.

b) Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates, die die Mitwirkung der Versicherten und der Arbeitgeber in den Organen der Selbstverwaltung der Träger und der Verbände sowie in der Rechtsprechung der Sozialen Sicherheit gewährleisten, bleiben unberührt.

c) Finnische Staatsangehörige, die sich gewöhnlich außerhalb der Bundesrepublik Deutschland aufhalten, sind zur freiwilligen Versicherung in der Rentenversicherung der Bundesrepublik Deutschland berechtigt, wenn sie zu dieser für mindestens 60 Monate Beiträge wirksam entrichtet haben oder auf Grund übergangsrechtlicher Rechtsvorschriften, die vor dem 19. Oktober 1972 in Kraft waren, zur freiwilligen Versicherung berechtigt waren. Dies gilt auch für die in Artikel 3 Absatz 2 Buchstaben b und c bezeichneten Flüchtlinge und Staatenlosen, die sich gewöhnlich in der Republik Finnland aufhalten.

d) Staatsangehörige eines Vertragsstaates, die mit ihren Kindern im anderen Vertragsstaat wohnen oder sich dort gewöhnlich aufhalten, haben hinsichtlich der Gewährung von Kindergeld die gleichen Rechte und Pflichten wie die Staatsangehörigen des zuletzt genannten Vertragsstaates. Ergibt sich hiernach ein Anspruch auf Kindergeld in beiden Vertragsstaaten, so ist Kindergeld ausschließlich nach den Vorschriften des Vertragsstaates zu gewähren, in dem die Kinder wohnen oder sich gewöhnlich aufhalten.

3. Zu den Artikeln 4, 18, 22 und 23 des Abkommens:

Die Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über Leistungen aus Unfällen (Berufskrankheiten), in deren Zeitpunkt der Verletzte nicht nach Bundesrecht versichert war, und aus Versicherungszeiten, die nicht nach Bundesrecht zurückgelegt sind, werden nicht berührt.

4. Zu den Artikeln 5 bis 10 des Abkommens:

Ist eine Person aufgrund des Abkommens wegen der Ausübung einer Beschäftigung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland pflichtversichert, so gelten die Rechtsvorschriften der Republik Finnland über die Versicherungspflicht und über die Beitrags-

sysselsättning, inte heller när han är bosatt på Republiken Finlands territorium.

5. Med avseende på artiklarna 6—10 och 28 i överenskommelsen:

a) Är person sysselsatt i fördragsslutande stat och omfattas han enligt artiklarna 6—10 av den andra fördragsslutande statens lagstiftning som om vore han sysselsatt där, skall han betraktas som om vore han även bosatt där.

b) Införande av person i befolkningsregistret i Republiken Finland strider icke mot tillämpningen av artiklarna 6—10 och 28.

6. Med avseende på artikel 9 i överenskommelsen:

För personer, som är anställda den dag överenskommelsen träder i kraft, inleds i punkt 2 fastställd frist från denna dag.

7. Med avseende på artikel 11 i överenskommelsen:

a) Vid tillämpning av lagstiftningen i Republiken Finland likställs pension enligt lagstiftningen om pensionsförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland med pension enligt lagstiftningen om arbetspensionsförsäkring i Republiken Finland.

b) Vid sammanträffande av pension enligt lagstiftningen om pensionsförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland med pension enligt lagstiftningen om olycksfallsförsäkring i Republiken Finland, beaktas vid tillämpning av lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland endast det beräkningsunderlag som enligt denna lagstiftning gäller för pensionens beräkning.

c) Beträffande personer, som icke anges i artikel 3 stycke 2 och personer som anges i artikel 3 stycke 2, vilka inte omfattas av arbetspensionsförsäkringen enligt pensionslagstiftningen i Republiken Finland, berör artikel 11 ej Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning om återbetalning av avgifter från den lagstadgade pensionsförsäkringen.

8. Med avseende på avdelning II kapitel 1 i överenskommelsen:

a) Enligt lagstiftningen i Republiken Finland utgör även belopp som det försäkringsorgan, som handhar sjukförsäkringen, utger

pflicht, die sich aus dem für die genannte Beschäftigung bezahlten Lohn ergibt, auch dann nicht, wenn sich die Person gewöhnlich im Gebiet der Republik Finnland aufhält.

5. Zu den Artikeln 6 bis 10 und 28 des Abkommens:

a) Ist eine Person im einen Vertragsstaat beschäftigt und unterliegt sie nach den Artikeln 6 bis 10 den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates, als wäre sie dort beschäftigt, so wird sie so behandelt, als hätte sie dort auch ihren gewöhnlichen Aufenthalt.

b) Die Eintragung in das Einwohnermelderegister in der Republik Finnland steht der Anwendung der Artikel 6 bis 10 und 28 nicht entgegen.

6. Zu Artikel 9 des Abkommens:

Die in Absatz 2 festgesetzte Frist beginnt für Personen, die am Tage des Inkrafttretens des Abkommens beschäftigt sind, mit diesem Tage.

7. Zu Artikel 11 des Abkommens:

a) Für die Anwendung der Rechtsvorschriften der Republik Finnland steht eine Rente nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über die Rentenversicherung einer Rente nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland über die Beschäftigtenrentenversicherung gleich.

b) Bei Zusammentreffen einer Rente nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über die Rentenversicherung mit einer Rente nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland über die Unfallversicherung wird bei Anwendung der Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland nur die für Berechnung der Rente nach diesen Rechtsvorschriften massgebende Bemessungsgrundlage berücksichtigt.

c) Artikel 11 berührt nicht die Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über die Erstattung von Beiträgen aus der gesetzlichen Rentenversicherung im Falle der nicht in Artikel 3 Absatz 2 bezeichneten Personen und im Falle der in Artikel 3 Absatz 2 bezeichneten Personen, die nicht der Beschäftigtenrentenversicherung nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland angehören.

8. Zu Abschnitt II Kapitel 1 des Abkommens:

a) Sachleistungen nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland sind auch die Beiträge, die dem Berechtigten vom Träger der

såsom förmåner på grund av sjukdom åt därtill berättigade personer, sjukvårdsförmåner.

b) 1. Förlösningsbidrag enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland och moderskapsunderstöd enligt lagstiftningen i Republiken Finland utgör sjukvårdsförmåner.

2. Läkarundersökningar, som enligt fördragsslutande stats lagstiftning erfordras för utgivande av i punkt 1 avsedda förmåner, likställs med motsvarande undersökningar enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning.

9. Med avseende på artikel 12 i överenskommelsen:

a) Flyttar person, som varit försäkrad enligt lagstiftningen i Republiken Finland, till Förbundsrepubliken Tyskland, har han rätt till frivillig fortsättningsförsäkring enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland. Därvid likställs avgående enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland från försäkringspliktig sysselsättning med utskrivning enligt lagstiftningen i Republiken Finland från sjukförsäkring. Försäkringen fortsätts vid den för bosättningsorten behöriga allmänna sjukkassan. Ovanstående äger motsvarande tillämpning på personer vilkas rätt till fortsättningsförsäkring härleder sig från annan persons försäkring.

b) Vid beslut enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland rörande lagstadgad sjukförsäkring om försäkringsplikt och rätt till frivillig fortsättningsförsäkring, skall försäkringsperioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i Republiken Finland tas i beaktande, i den mån de inte sammanfaller med försäkringsperioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland.

c) Artikel 12 äger motsvarande tillämpning på förmåner, som enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland utges efter prövning av ett försäkringsorgan.

10. Med avseende på artikel 14 i överenskommelsen:

I Förbundsrepubliken Tyskland äger person, som enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland är familjemedlem, rätt till sjukvårdsförmåner enligt artiklarna 14 och 16 i överenskommelsen. Härvid förutsätts, att familjemed-

Krankenversicherung für Leistungen bei Krankheit erstattet werden.

b) (1) Der Entbindungspauschbetrag nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland und die Leistungen der Mutterschaftshilfe nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland sind Sachleistungen.

(2) Ärztlichen Untersuchungen, die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates für die Gewährung der in Absatz 1 bezeichneten Leistungen erforderlich sind, stehen entsprechende Untersuchungen nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates gleich.

9. Zu Artikel 12 des Abkommens:

a) Verlegt eine Person, die nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland versichert war, den gewöhnlichen Aufenthalt in die Bundesrepublik Deutschland, so kann sie die Versicherung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland freiwillig fortsetzen. Dabei steht dem Ausscheiden aus der versicherungspflichtigen Beschäftigung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland das Ausscheiden aus der Krankenversicherung nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland gleich. Die Versicherung wird bei der für den Ort des gewöhnlichen Aufenthalts zuständigen Allgemeinen Ortskrankenkasse fortgesetzt. Die Sätze 1 bis 3 gelten entsprechend für Personen, deren Rechte auf Weiterversicherung sich von der Versicherung einer anderen Person ableiten.

b) Für die Versicherungspflicht und das Recht auf freiwillige Weiterversicherung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über die gesetzliche Krankenversicherung sind die nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland zurückgelegten Versicherungszeiten zu berücksichtigen, soweit sie nicht mit nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland zurückgelegten Versicherungszeiten zusammenfallen.

c) Artikel 12 gilt entsprechend für Leistungen, deren Gewährung nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland im Ermessen eines Trägers liegt.

10. Zu Artikel 14 des Abkommens:

Zum Bezug von Sachleistungen nach den Artikeln 14 und 16 des Abkommens in der Bundesrepublik Deutschland ist berechtigt, wer Familienangehöriger nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland ist.

lemmen vore berättigad till sjukbidrag som enligt lagstiftningen i Förbundsrepubliken Tyskland utges åt familjer, om i artikel 14 angiven person enligt sagda lagstiftning skulle omfattas av sjukförsäkringen.

11. Med avseende på artikel 15 i överenskommelsen:

Lagstiftningen rörande avgiftstillskott för pensionstagares sjukförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland tillämpas endast på pensioner enligt pensionsförsäkringen i Förbundsrepubliken Tyskland.

12. Med avseende på artikel 16 stycke 3 och artikel 21 stycke 5 i överenskommelsen:

a) Är person enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning med beaktande av överenskommelsen berättigad till ersättning för en skada, för vilken han enligt Förbundsrepubliken Tysklands övriga stadganden äger rätt att kräva skadeersättning av tredje person, övergår ersättningsanspråket enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning till det försäkringsorgan som beviljar ersättningarna.

b) När en längre tids erfarenhet föreligger av tillämpning av artikel 16 stycke 3 och artikel 21 stycke 5, prövar de fördragsslutande staterna gemensamt huruvida kostnaderna för förmåner som föreskrivits i dessa bestämmelser skall regleras på annat sätt.

13. Med avseende på artikel 17 i överenskommelsen:

Förutsättningen för Republiken Finlands försäkringsorgans tillämpning av artikel 17 är att personen i fråga omfattas av Republiken Finlands sjukförsäkring.

14. Med avseende på artikel 19 i överenskommelsen:

Inverkar beloppet på den pension som utgår enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstadgade pensionsförsäkring på storleken av förmån enligt olycksfallsförsäkringen, skall det på samma sätt inverka på motsvarande pension enligt arbetspensionslagstiftningen i Republiken Finland.

15. Med avseende på artikel 21 i överenskommelsen:

a) I stället för det i stycke 2 angivna försäkringsorganet i Förbundsrepubliken Tysk-

Voraussetzung ist dabei, daß für diesen Familienangehörigen Anspruch auf Familienkrankenhilfe nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland bestünde, wenn die in Artikel 14 des Abkommens bezeichnete Person nach diesen Rechtsvorschriften krankenversichert wäre.

11. Zu Artikel 15 des Abkommens:

Die Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über den Beitragszuschuß zur Krankenversicherung der Rentner gelten nur in bezug auf eine Rente aus der Rentenversicherung der Bundesrepublik Deutschland.

12. Zu Artikel 16 Absatz 3 und Artikel 21 Absatz 5 des Abkommens:

a) Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland unter Berücksichtigung des Abkommens Leistungen für einen Schaden zu erhalten, für den ihr nach anderen Vorschriften der Bundesrepublik Deutschland gegen einen Dritten ein Ersatzanspruch zusteht, so geht dieser nach Maßgabe der Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland auf den Träger über, der die Leistungen gewährt.

b) Nach Vorliegen von einen längeren Zeitraum erfassenden Erfahrungen über die Anwendung des Artikels 16 Absatz 3 und des Artikels 21 Absatz 5 werden die Vertragsstaaten gemeinsam prüfen, ob für die Kosten der in diesen Bestimmungen vorgesehenen Leistungen eine andere Regelung getroffen werden soll.

13. Zu Artikel 17 des Abkommens:

Die Anwendung des Artikels 17 durch die Träger der Republik Finnland setzt voraus, daß die betreffende Person der Krankenversicherung der Republik Finnland angehört.

14. Zu Artikel 19 des Abkommens:

Wirkt sich nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland der Bezug einer Rente aus der Rentenversicherung auf die Höhe der Leistung aus der Unfallversicherung aus, so kommt dieselbe Wirkung dem Bezug einer entsprechenden Rente nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland über die Beschäftigtenrentenversicherung zu.

15. Zu Artikel 21 des Abkommens:

a) Anstelle des in Absatz 2 genannten Trägers der Bundesrepublik Deutschland kann der

land, kan förmånen utges av det försäkringsorgan för olycksfallsförsäkring i Förbundsrepubliken Tyskland, som skulle vara behörigt om beslut om rätt till förmånen fattades enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning.

b) I Förbundsrepubliken Tyskland är olycksfallsförsäkringens försäkringsorgan och i Republiken Finland av Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund utsedd försäkringsanstalt det behöriga organ som utger i stycke 3 angivna förmåner.

16. Med avseende på artikel 24 i överenskommelsen:

a) Med försäkringsperioder som kan tillgodoräknas enligt Republiken Finlands lagstiftning likställs vid tillämpning av Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning kalenderår, varunder person varit bosatt i Republiken Finland, endast om de fullgjorts efter det personen i fråga fyllt 16 år före den 8 juli 1961 och om vederbörande person under dessa år omfattades av statens inkomstbeskattning i Republiken Finland.

b) För utgivande av förmänstillägg enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning om pensionsförsäkring för gruvarbetare beaktas icke försäkringsperioder som kan tillgodoräknas enligt Republiken Finlands lagstiftning.

c) Artikel 24 äger inom Förbundsrepubliken Tysklands pensionsförsäkring samma tillämpning på förmåner som utges efter försäkringsorganets prövning.

17. Med avseende på artikel 25 i överenskommelsen:

Försäkringsperioder som fullgjorts enligt Republiken Finlands lagstiftning beaktas ej heller då frågan gäller minimiantalet försäkringsår som förutsätts för att pension enligt minimiinkomst skall räknas enligt Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning.

18. Med avseende på artikel 28 i överenskommelsen:

a) Vid tillämpning av artikel 28 anses tillfällig vistelse utanför Republiken Finland inte avbruten, därest vistelsen icke varat över fyra månader. Detta gäller även långvarigare vistelse utanför Republiken Finland, såvida därtill

Träger der Unfallversicherung der Bundesrepublik Deutschland die Leistung erbringen, der zuständig wäre, wenn über den Leistungsanspruch nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland zu entscheiden wäre.

b) Zuständige Stelle für die in Absatz 3 vorgesehenen Leistungen ist in der Bundesrepublik Deutschland der Träger der Unfallversicherung, in der Republik Finnland das vom Verband der Unfallversicherungsanstalten bestimmte Versicherungsunternehmen.

16. Zu Artikel 24 des Abkommens:

a) Den nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland anrechnungsfähigen Versicherungszeiten stehen für die Berücksichtigung bei Anwendung der Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland Kalenderjahre des gewöhnlichen Aufenthalts in der Republik Finnland nur dann gleich, wenn sie nach Vollendung des sechzehnten Lebensjahres vor dem 8. Juli 1961 zurückgelegt wurden und wenn die betreffende Person während dieser Jahre der staatlichen Einkommensteuer in der Republik Finnland unterlag.

b) Für die Gewährung des Leistungszuschlags nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland über die knappschaftliche Rentenversicherung bleiben die nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland anrechnungsfähigen Versicherungszeiten unberücksichtigt.

c) Artikel 24 gilt in der Rentenversicherung der Bundesrepublik Deutschland für Leistungen, deren Gewährung im Ermessen des Trägers liegt, entsprechend.

17. Zu Artikel 25 des Abkommens:

Die nach den Rechtsvorschriften der Republik Finnland zurückgelegten Versicherungszeiten bleiben auch bei der Mindestzahl von Versicherungsjahren als Voraussetzung für die Berechnung der Rente nach Mindesteinkommen nach den Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland unberücksichtigt.

18. Zu Artikel 28 des Abkommens:

a) Bei Anwendung des Artikels 28 wird vorübergehender Aufenthalt ausserhalb der Republik Finnland nicht als Unterbrechung angesehen, wenn der Aufenthalt nicht länger als vier Monate gedauert hat. Dies gilt auch bei

föreligger särskilda skäl. Såsom sådana skäl kan betraktas den sammanlagda längden av vistelsen i Republiken Finland och skäl som givit anledning till vistelse utanför Republiken Finland.

b) I det fall som avses i stycke 4 grundar sig utbetalning av barnpension till Förbundsrepubliken Tyskland på dyrortsklass III.

c) Har i artikel 28 stycke 1 avsedd person eller i artikel 28 stycke 3 eller 4 avsedd avlidne person före den 8 juli 1961 varit bosatt i Republiken Finland under en sammanhängande period om mindre än fem år, betraktas vid tillämpning av artikel 28 styckena 2—4 denna bosättningsperiod såsom dubbelt så lång, förutsatt att personen eller den avlidne personen under denna tid varit sysselsatt och beskattats i Republiken Finland. Bestämmelsen under detta nummer punkt a tillämpas.

d) Ät person som, avses i artikel 3 stycke 2 punkt a, b eller c och som enligt Republiken Finlands folkpensionslag inte är berättigad till invaliditetspension ens med beaktande av artikel 3 stycke 2, kan utges grunddelen av invaliditetspensionen under den tid person i fråga är bosatt i Republiken Finland eller i Förbundsrepubliken Tyskland, förutsatt att han före den 8 juli 1961 varit bosatt i Republiken Finland under en sammanhängande period om mer än två år och sex månader och under denna tid där varit sysselsatt och beskattats. Dessutom förutsätts, att invaliditetspensionens grunddel är nödvändig för livsuppehållet. Under särskilda förhållanden kan vid tillämpning av första satsen två års och sex månaders bosättning anses tillräcklig. Bestämmelserna i detta nummer punkt a tillämpas.

e) Republiken Finlands regering inleder på framställning av Förbundsrepubliken Tysklands regering förhandlingar med Förbundsrepubliken Tysklands regering om Republiken Finlands folkpensionslag eller familjepensionslag förnyas eller om Republiken Finland med avseende på någondera av dessa lagar överenskommer med någon annan stat om ett gynnammare arrangemang jämfört med denna överenskommelse.

längerer Dauer des Aufenthalts ausserhalb der Republik Finnland, wenn besondere Gründe bestehen; als solche können die Gesamtdauer des Aufenthalts in der Republik Finnland und die Gründe für den Aufenthalt ausserhalb der Republik Finnland angesehen werden.

b) Im Falle des Absatzes 4 wird bei Zahlung der Kinderrente in die Bundesrepublik Deutschland die Teuerungsklasse III zugrunde gelegt.

c) Hat sich eine in Artikel 28 Absatz 1 bezeichnete Person oder ein in Artikel 28 Absatz 3 oder Absatz 4 bezeichneter Verstorbener vor dem 8. Juli 1961 weniger als fünf Jahre lang ununterbrochen in der Republik Finnland aufgehalten, so wird, wenn die Person oder der Verstorbene während dieser Zeit in der Republik Finnland beschäftigt und besteuert gewesen ist, bei Anwendung des Artikels 28 Absätze 2 bis 4 die Dauer dieses Aufenthalts doppelt berücksichtigt. Die Bestimmung unter Buchstabe a dieser Nummer ist anzuwenden.

d) Einer in Artikel 3 Absatz 2 Buchstaben a, b oder c bezeichneten Person, der auch unter Berücksichtigung des Artikels 3 Absatz 2 keine Invaliditätsrente nach dem Volksrentengesetz der Republik Finnland zusteht, kann bei gewöhnlichem Aufenthalt in der Republik Finnland oder in der Bundesrepublik Deutschland der Grundteil der Invaliditätsrente gezahlt werden, wenn sich diese Person vor dem 8. Juli 1961 länger als zwei Jahre und sechs Monate ununterbrochen in der Republik Finnland aufgehalten hat und dort während dieser Zeit beschäftigt und besteuert gewesen ist. Voraussetzung ist ferner, dass Grundteil der Invaliditätsrente für den Lebensunterhalt benötigt wird. Liegen besondere Umstände vor, so kann bei Anwendung des Satzes 1 ein Aufenthalt von zwei Jahren und sechs Monaten als ausreichend angesehen werden. Die Bestimmung unter Buchstabe a dieser Nummer ist anzuwenden.

e) Die Regierung der Republik Finnland wird auf Vorschlag der Regierung der Bundesrepublik Deutschland mit dieser Verhandlungen aufnehmen, wenn das Volksrentengesetz oder das Familienrentengesetz der Republik Finnland reformiert wird oder wenn die Republik Finnland in bezug auf eines dieser Gesetze mit einem anderen Staat eine im Vergleich zu dem Abkommen günstigere Regelung vereinbart.

19. Med avseende på artikel 30 i överenskommelsen:

I artikel 30 stycke 1 angivna andra fordringar avser även i artikel 37 avsedda ersättningsanspråk.

20. Vid tillämpning av överenskommelsen berörs icke Förbundsrepubliken Tysklands lagstiftning i den mån den innebär förmånligare arrangemang för personer som tillfogats skada till följd av sin politiska hållning eller på grund av ras, religion eller världsåskådning.

Uppgjord i Helsingfors den 23 april 1979 i två originalexemplar, vardera på finska och tyska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

För Republiken
Finland

Matti Tuovinen

För Förbundsrepubliken
Tyskland

Klaus Simon

19. Zu Artikel 30 des Abkommens:

Sonstige Forderungen im Sinne des Artikels 30 Absatz 1 sind auch die in Artikel 37 bezeichneten Ersatzansprüche.

20. Bei der Anwendung des Abkommens werden Rechtsvorschriften der Bundesrepublik Deutschland, soweit sie für Personen, die wegen ihrer politischen Haltung oder aus Gründen der Rasse, des Glaubens oder der Weltanschauung geschädigt worden sind, günstigere Regelungen enthalten, nicht berührt.

Geschehen zu Helsinki am 23. April 1979 in zwei Urschriften, jede in finnischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Für die
Republik Finnland

Matti Tuovinen

Für die
Bundesrepublik Deutschland

Klaus Simon